

"KOVA"

Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną Phila., Pa.
Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje.

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis \$2.00.
Pusei metų \$1.00.

Redaktorius — K. Vidikas.
Administracijos — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreiptis šiuo adresu:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phila., Pa.
LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.
SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.

No. 33

TELEFONO NO.
KEYSTONE MAIN 2955.

PHILADELPHIA, PA., 16 d. RUGPJŪCIO (August) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE:
KEYSTONE MAIN 2958.

Metas VIII.

AMERIKA.

Roosevelto «socialistiškasis» programos.

Chicago, Ill. «Progresyviškos» partijos konvencija nominavo Roosevelta savo kandidatu į prezidentus ir Johnsoną, Californijos gubernatorių, į vice-prezidentus.

Savo prkalboje konvencijoje Rooseveltas stovėjo už tai: kad moterims būtų duota balsavimas, kad būtų įvesta iniciatyva ir referendumas, kad būtų uždrausta jaunų vaikų darbas, kad būtų teisėjams didžiai susiaurinta teisė išduoti «injunctions» (uždraudimus) prieš straikuojančius darbininkus, kad būtų įvesta valstybinė apdrauda darbininkams laike ligos ir nelaimingų atsitikimų, kad būtų suvaržytas darbininkų amžius apsaugotas pensija, kad valstijos nutartų, kiek maž-žiausia turi būti mokama darbininkams už darbą, kad valdžia kontroliuotų trustus etc. Šis reikalavimas, matome, Rooseveltas nuėjo gana toli link valstybinio «socializmo». Pažymėtina, jog jis vartojo daug socialistiškų išsitarimų savo prkalboje.

Rooseveltas — tai pirmas kapitalistiškos partijos vadovas, kuris pripažino kliaus kovą ir faktą, kad «irankių vartotojai nėra irankių savininkai». Jis šnekėjo apie panaikinimą tarpininko tarp fermerio ir jo produktų suvartotojų, kaip lygiai tarp išdirbto ir jo daiktų suvartotojų. Bet koku būdu tai padaryt, jis nepasakė. Suprantama, to padaryt ir negalima, nepanaikinus žymią dalį šio surėdymo.

Silpniausias punktas Roosevelto programos yra klausime trustų. Iš vienos pusės, jis sako, reikia varžyt trustus, skaldyt juos, jeigu jie tampa monopolijomis; iš kitos gi pusės, reikalauja, «kad trustai būtų bendrai-kolektyviškai žmonių kontroliuojami». «Mūsų tikslu yra», sako Rooseveltas, «pakelti gerbuvį-įsteklį ir paskui išreikšti, kad jis būtų tinkamai padalintas». Bet koku būdu Rooseveltas gali «išreikšti», kad jis būtų tinkamai padalintas, kuomet šalies turtas arba didesnė jo dalis randasi keliose privatiškose rankose? Koku būdu jis kontroliuos turtą bendrai-kolektyviškai, kuomet tas turtas yra privatiška nuo savybės? Mes galim tik tą kontroliuoti, kas yra mūsų savasčia.

Rooseveltas vadina savo programą vaistu nuo socializmo. Juokinga. Jis da nesupranta, kad jo idėjos, pasėtos tarp žmonių, išaugs į socialistiškas idėjas. Sykių įdintas žmonių protas, jis lengvai nesustoja; sykių pasėjai kritišką sėklą, tai ir kritiškas augmuo yra lauktinas. Ir Rooseveltas tarnauja, kaip didžiausias agitatorius už Socialistų partiją, nors to da ir nenumano.

Detroito viršininkų suktybės.

Detroit, Mich. Suareštuota da 9 miesto tarybos nariai už emimą kysių ir už sukimą miesto pinigų.

Piktadarys policistas.

New York. Tulas policistas prisisegė prie enančios nakčia merginos Cosgrove, nugirdė ją ir išžagė.

Tolesni ištyrinėjimai dalyke Hanfordo.

Washington. Bergeris reikalauja, kad generališkasis prokuroras ir toliaus tyrinėtų gyvenimą buvusio teisėjo Hanfordo, kuris atėmė Olsonui pilietystę, bet paskui turėjo atsisakyt nuo vietos, kada Bergerio pasidarbavimu buvo daroyta didelė Hanfordo suktybės. Bergeris sako, kad išeitų aikštėn ir kelių kitų politikierių darbeliai, jeigu būtų tolyn pavarytas tyrinėjimas.

Rooseveltas — negrų priešininkas.

Rooseveltas vadina save «progresistu», bet negrų delegatų nepriėmė savo partijos konvencijon; girdi, «negrai netikė patis savitai valdytis, geriau bus, jei juos valdys baltieji». Civilizuoti žmonės už tą vieną Roosevelto apsiėjimą su negrais nepavadins jo progresistu. Toks progresyviškumas nesiskiria nuo tikrųjų rusų patrijotų progresyviškumo, kurie taipgi sako, kad tikrieji rusai turi valdyti visas užgrobtas tautas.

10,000 žmonių pakėlė riaušes dėl suareštavimo soc. kalbėtojų.

Pittsburgh, Pa. Pasidarė baisiausias riaušes, kada policistas nustumė socialistą kalbėtoją nuo dėžės, nuo kurios kalbėjo į didelę klausytojų minią. Kaip tik kalbėtojas ištarė papeikimo žodį policijos viršininkui, tuoj tapo nutvertas ir suareštuotas. 10,000 žmonių mėgino paliuosuot areštuotąjį. Bet nepasisekė. Policija kelioms dešimtims ypatų sudaužė galvas bei išmušė rankas. Raiti policistai sutrempė daug ypatų. Keli desėtkai suareštuota bei pašiusta į ligonbučius.

Iš Rosenthaliaus bylos.

Da pėnimiti du Rosenthaliaus užmušėjai: «Gib the Blood» ir «Lef ty Louie». New Yorko miesto valdybos nariai paskyrė \$25,000 ištyrimui policijos nešvarių darbų. 97 išymų piliečiai laikė susirinkimą apkalbėt, kaip panaikint kriminališkumus ir suktybes tarp miesto viršininkų. 1911 m. New Yorko gambleriai uždirbo \$14,000,000. Rockefellerio sunus taipgi susekė, kad policija emė kysių už apgynimą paleistuvystės namų.

Suareštavo ir sumušė socialistą parlamento atstovą.

Kanada. Parlamento narys socialistas O'Brien liko suareštuotas už prakalbas ant gatvių. Policistai, vesdami į kalėjimą, jį da apmušė. Jo draugas, atėjęs į policiją išvaduoti jį, taipgi tapo sumuštas ir areštuotas. 2000 žmonių apstėjo kalėjimą ir triukšmingai emė reikalaut paleist suareštuotus, ir tapo abu paleisti po \$25 kaucijos.

Vėlesnės žinios.

Puruandiro, Mexico. Vienas Maderos politiškas bosas išskerdė 210 ramių gyventojų, kurių pusė buvo vaikai. Tą padarė «atkeršijimui» revoliucionieriams.

Peterburgas. Francijos ministrų pirmininkas R. Poincare, pribuvo čia su politiškais tikslais. Managua. Gen. Mena bombarduos Nicaraguos sostainę, jei neatsisakys valdžia nuo vietos.

UŽRUBEŽIS.

Eksplozija užmušė Haiti prezidentą ir užmušė bei sužiedė 400 kitų.

Port Au Prince, Haiti. Eksplozdavo parakas sąkrovoje, kuri buvo sujungta su prezidento Leoncote palocium. Prezidentas tapo užmuštas; be jo da 400 ypatų liko užmuštų ir sužiedų. Velionis prezidentas buvo didelis intrigantas. Intrigomis numetė nuo prezidentystės Simoną ir 1911 m. tapo prezidentu. Budamas pirm to ministeriu jis sušaudė daug revoliucionierius.

Ispanija laukia revoliucijos.

Madridas, Ispanija. Respublika isteigimo šalininkai sudėjo veikt aplink Valenciją ir Barceloną. Jie rengia revoliuciją nuvertimui monarchijos. Revoliucija prasidėsianti apšaukimu visuotinio straike. Sakoma, kad Argentinos respublikonai gausiai stundžia pingus rengiamai revoliucijai.

Kruvinas kareivių maištas.

Rusija. Tik ką steina žinios, kad atsikūsi pirmosios drosos nepos. Maištininkai užmušė štabkapitoną, du podporučiku ir du kareivius ir sužiedė vieną kapitoną ir 12 kareivių. Štabskapitonas Pochvisniovas žuvo baisia mirtimi: maištininkai jį ant durtuvų pakėlė.

Maištą pradėjo pusantro šimto kareivių 1-mo ir 2-ro Turkestano saperų bataljonų. Išbėgė iš lagerio, emė šaudyt, šaukdami kitus kareivius prie maišto. Prisišaukė tik apie 50.

Suareštuota 380 kareivių, tarpe kurių apie pusė yra nekaltų.

Da vienas provokatorius.

Juoni yra Leonid Rakovskis Lerner, dabar suareštuotas už išdavimą spaudai slaptosios policijos paslapčių.

Sušaudymas ir pasmerkimas mirtin jurininkų.

Sevostopolis. Tris jurininkai sušaudyti ir 7 pasmerkti katorgai už kurstymą prieš valdžią jurevių ant kariško garlaivio «Joann Zlatoust». Už tą-patį prasikaltimą nuteista mirtin 18 kitų jurevių.

Turkai išskerdė 200 krikščionių.

Kotschanoj, Turkijoje, turkai išžudė 200 krikščionių. Turkų kareiviai pradeda šaudytis per rubežius su Juodkalnijos kareiviais.

Dingo 1000 žemės drebėjime.

Turkija. Per žemės drebėjimą žuvo 1000 žmonių; sunkiai sužeistų 5000. Miestas Gallipoli veik vienas sugriautas. Keturi kiti miestai palei Dardanellų prataką irgi dikčiai apgrauti. Viename Gallipolyj žuvo 300 ypatų.

Išmušė 800 thibetiečių.

Chinų kareiviai išmušė 800 thibetiečių sukilėlių mušyje ties Lhari.

Bulgarai nori karės su turkais.

Bulgarai reikalauja karės su Turkija, kad atkeršyt turkams už išskerdimą 140 bulgarų Kotschanoj.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

Žuvo 111 angliakas. eksplozijoje.

Bacham, Vokietija. Gazo eksplozijoje dingo 111 angliakas. Kaizeris dovanojo \$75000 žuvusių šeimynoms. Kaip daug gali žūt nuo gazo eksplozijos, pavyzdžiui yra 1906 m. eksplozija Quarrieres kasykloj Francijoje, kur liko užmušta 1230 darbininkų.

Elevatoriniai išlošė straiką.

Bostono elevatorių straiakas galutinai užsibaigė. Straikerių reikalavimai išpildyti.

Išmėtė straikerius iš stubų.

Charleston, W. Va. Kasyklų savininkai išmėtė straikuojančius angliakasių lauk iš savo stubų. Straikeriai neįleidžia nei į bažnyčias, kurios taipgi priguli kasyklų savininkams. Apie 500 straikerių sugrįžo į darbą su menku pakėlimu mokesčių. Bet sustraikuvo žymūs 5 darbininkai.

New York. Užmušta penki darbininkai per dinamito eksplozija, atsitikusią bekasant požeminį kanalą vandens pravedimui.

Batsiuvių straiakas.

Lynn, Mass Sustraikuvo 200 batsiuvių, reikalaudami po \$16.50 į savaitę ir 9 val. darbo dienę.

Areštuotas už įgabėnimą darbininkų.

Boston, Mass. Anglas F. V. Willey, vilnonų dirbtuvės savininko sunus, suareštuotas ir padėtas po \$7 500 kaucija už tai, kad iš Anglijos ant kontraktoto gabeno darbininkus į Ameriką, pristatydamas tokiu būdu daugybę straiklauzių.

12 000 darbininkų laimėjo.

Mexico City. Grįžo darban 12000 audėjų, laimėję straiką.

Boikotas dėlei Ettor ir Gio-tti.

Jaunųjų Švedų Socialistų partija paduoda įnešimą, kad visų šalių darbininkai boikotuotų Amerikos tavorus, jeigu Amerikos valdžia nepaleis Ettorą ir Giovannitti.

Tarptautiškas kalnakasių kongresas.

Amsterdame atsibuvo tarptautiškas kalnakasių kongresas. Nutarė reikalaut tik penkių dienų darbo savaitės, o taipgi teisės patiems rinktis kasyklų inspektorius, kuriems turėtų mokėti valdžia.

Straikuoja 1500 audėjų.

Adams, Mass. Straikuoja 1500 audėjų ir staklių taisytojų dėlto, kad keturi darbininkai atsiskak prisijungti prie audėjų unijos, o nebuvo prašalinti iš darbo.

DRAUGIJŲ GYVENIMAS.

SLA. Pašalpos Skyrius.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo 1 liepos įveda Pašalpos Skyrių ligoje. Tas skyrius yra svarbus netik SLA, kuopoms, bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug naudingiaus yra prisidėjus prie Susivienijimo vesti savo narių šelpimą pagal vienodą tvarką.

1) Naujai tveriančiosios pašalpos draugystės gauna čarterį iš SLA. dovanai.

2) Draugystės gauna iš SLA. dovanai konstitucijas, mokesčių knygeles ir įvairias blankas.

3) Kur nėra užtekinai lietuvių, kad sutverti pašalpinės draugystės, ten galima suorganizuoti SLA. kuopą ir vesti ligoje pašalpos skyrių, nes 10 ypatų gali sutverti tokią draugystę, prisidedant prie SLA.

4) Lietuviai, persikeldami iš vietos į vietą, nenatoja būti nariais ir gauti pašalpas.

gauti savitinkamą «Tevų» dovanai, posmertinės nemokamai \$1.50 ir ligoje pašalpos po \$6.00 savaitę, o mokėti reikia nedaugiau, kaip į paprastą pašalpos draugystę.

Mokestis į Pašalpinį Skyrių 30 c. mėnesiui. Už 6 mėnesių tampa pilnais Pašalpinio Skyriaus nariais.

Visi SLA. nariai turi tiesią prisirašyti prie Paš. Skyr., mokėdami įstojimo mokestis iki 45 metų amžiaus šiuo būdu:

Nuo 18 iki 30 metų \$1.50; nuo 30 iki 35 m \$3.00; nuo 35 iki 40 m \$4.00; nuo 40 iki 45 m \$6.00; nuo 45 m. ir augščiau \$9.00.

Kurie da nepriguli prie SLA. gali įsirašyti į abudu skyrius, mokėdami įsirašymą šiaip:

Nuo 18 iki 30 m. I laipsnis (ant \$150) \$2.50; II laipsnis (ant \$200) \$3.50, III laipsnis (ant \$300) \$4.50, IV laipsnis (ant \$400) \$5.50. Nuo 30 iki 35 m. I — 3 dol., II — 4 dol., III — 5 dol., IV — 6 dol. Nuo 35 iki 40 m. I — 4 dol., II — 5 dol., III — 6 dol., IV — 7 dol. Nuo 40 iki 45 m. I — 5 dol., II — 6 dol., III — 7 dol., IV — 8 dol. Nuo 45 iki 50 m. I — 6 dol., II — 7 dol.

Norint prigulėti prie Pašalpinio Skyriaus, butinai turi prigulėti bent prie vieno apsaugos skyriaus; visi mokesčiai į abudu skyrių turi but mokami vienu kartu pilnai už visą mėnesį ar daugiau.

Reikalaudami daugiau informacijų, kreipkitės pas SLA. kuopų viršininkus arba pas Centro Sekretorių, paduodami savo pilną adresą.

A. B. Strimaitis, 307 W. 30-th St., New York City.

IŠ LIETUVOS.

Rinkimai į 4-tą duma.

Rusų kurija Kauno gub. Jau rašėme, kad Šiaulių pav. rusai prašė padauginti jiems rinkikų skaičių. Juos sekdami su tokiu pat prašymu kreipėsi į vyresnybę ir Panevėžio pav. rusai. Girdi, Panevėžio paviete rusų gyventojų skaičius irgi žymiai padidėjęs (Valstiečių Bankas jų priveisė), taigi esą reikalinga, kad daugiau ir rinkikų būtų.

Synodas ir rinkimai.

Synodas pralaimėjo. Ministrų taryba nutarė, kad Synodas neprivalo leisti jokio atsisaukimo į dvasiškių rinkimo reikalais.

Riaušės.

Šaukėnų par., Dubėnų, Ubešų ir Likšelio dvaruose buvo pakilusios riaušės tarpe rusų «poselencų» ir lietuvių.

Pažymėtinas daiktas.

Panevėžys. Daugumas da iš lietuvių krautuvinkų ir šiaip visokių amatinių iškasas tebevertojas svetimomis kalbomis rašytas. Bet žydai netolai stato liet. iškasas. Pavyzys, viena kova, kurioje žydai net padėjo pirmoje vitole, o meliau sėka parašas kitose kitose.

Nelaimė.

Rumšiškė (Kauno pav.). Birželio 24 d. pas mumis atsitiko baisi nelaimė. Sekmadienio dieną užmušė Japinskų Joną, 26 metų vaiklą. Pats kaltininkas pabėgo, o kitas suimtas. Užmuštas ant orėdavo nuo visų gerti deginės dykai. Kaip niekas neduodavo, tai keršydavo ir belankydamas karčemas įšokdavo priekabų. Užmušėjai nudurė jį peiliu; nudurtas vos 6 minutes išgyveno. Ir nieko stebėtino, kad taip atsitiko: Rumšiškėje yra 9 aludės, traktierius ir monopolis.

Kagano fabrikos darbininkų straiakas.

Šiauliai. Liepos 10 d. pasibaigė darbininkų laimėjimo Kagano saldainių dirbtuvės darbininkų straiakas. Visi jų reikalavimai išpildyti, butent: padidinta alga 20 kapeikų tiems, kurie gauna į savaitę mažiau 3 rub., ir 40-mi kap. gaunantiems daugiau 3 rub.; akordinlams pakelta mokestis 10%, primate atgal darbininkas, dėl kurio atstatymo buvo kilęs tasai straiakas. Visi suimtieji dėlei straike darbininkai jau paliuosuoti. Prieš tardamies su fabriko administracija dėlei savo reikalavimų, straikininkai pareikalavę, kad administracija pasirūpintų suimtųjų darbininkų paliuosavimu, kitaip jie nepradėsį ir tarties. Straike dalyvavo apie 250 žmonių, t. y. visa fabrika ir nei vienas jo skyrius nedirbo; straikuvo taip pat ir melstrai.

Panevėžys.

Žaliojoje girioje, 17 varstų nuo miesto atrastas negyvas žmogus. Lavonas jau apšutęs, rasl, senai buvo nužudytas. Velionis paeinąs nuo Vabalinkų, giminės atšakaus. Jisai buvęs Amerikoje, parsinešęs pinigų apie 1000 rub. Atsiėmęs pinigų Panevėžyje ir ešęs namo. Matomai, bebdamas ir pateko galvažudžiams.

(Iš «Liet. Zin.»)

Didelis skirtumas.

Darbininke, ar užsidavei kada... labai rupiniesi... d daugiau liktų... praleisti... Bet... ji tavęs nemylė... avęs. Priežastis... jalistas. Ar gir... u ji nemylė, tai... Tuščia jos. Pa... negali gauti mer... dės, prisipaž... širdies pagriebė... ar ne, tai nie... uti. Nesubrendė... iasi tuo, kas yra... kiekvieno daly... u spręsti apie la... iško sugyvenim... i nekenks. Tu... Nėra klūtis... dlistas.

Jei tu, darbininke, esi da nesu... spratęs, jei tu da nežinai, kokia... partija tau gero velija, o kokios... tave klaidina ir begėdiškai išna... doja, tai neįsivaikyk, kad tau tuos... dalykus išaiškintų republikoniško... j ar demokratiškoji spauda; ne... įsivaikyk to nei pas Lietuvos, bi... niškų laikraščius «Vien. Liet.», «Lietuva», «Tėvynę», «Kataliką», «Draugą» ir t. p. Ties laikraščiai y... ra leidžiami ne tavo gerovei, ne ta... vo apšvietimui, bet tavo apraminimui ir tavo skatiko išvylojimui. Jie agituoja vienas už Rooseveltą, kitas už Taftą, trečias vėl už kas... žin ką, tik nei vienas neagituoja... už partiją, kuri tikrai ir gyvuoja, kad vest darbininkus į geresnę a... teitį.

Jeigu nori surasti teisybę, skai... tyk socialistiškus laikraščius ir knygas; skaityk Socialistų parti... jos platformą ir sulygin ją su de... mokratų ir republikonų platformo... mis, o pamatysi visą bedugnę skir... tumo tarp pirmosios ir pastarųjų. Męs nesibijome, kad tu skaitysi... kitų partijų platformas ir agitaci... jinius lakštus; męs žinome, kad ta... vo sveikas protas iš jų atras, kas... tavo draugai, o kas priešai.

Socializmas turi sau už siekį vi... sad tarnauti darbininkų klasiui. Socialistišką judėjimą ir soc... propagandą remia darbininkai, o... republikonų ir demokratų parti... jos agitaciją varo kapitalistų ber... nalis, kuriems gausiai apmoka kapi... talistai: Harriman, Morgan, Rocke... feller, Hill ir kiti.

Socialistais yra darbininkai ir... darbininkės, kurie veda kovą už... darbininkų klasią, tuo tarpu kaip... republikonų ir demokratų parti... jos kovoja už tokies ir tar nauja... tokiems, kurie darbininkus apylyčia.

Senųjų partijų politikieriai jau... pakaktinai ilgai tarnavo dirbtuvų... savininkams, kasyklų savininkams... ir visokiems trustams. Jeigu jūs, darbininkai, susivienytumėte į vi... ną Socialistų partiją, tai jūs galė... tumėt išsirinkti urėdinius iš savo... tarpo, kurie tarnautų jūsų reika... lams.

Darbininkų klasiui neturi nieko... bendro su kitomis klasėmis. Męs... žinome, kad laikraščiai, kurie yra... kapitalistų remiami, tai ir patys... kapitalistai remia ir padeda kapi... talistam praturtėti iš darbininkų... prakaito ir kraujo ir jų pasibaie... štinio skurdo. Kai-kada galima tēmyt, kad so... cialistai, užimantieji kokias vald... vietas, stengiasi tuojais įvest re... formas, kurios palengvintų darbi... ninkų likimą. Matome socialistus... turėdinius kovojant už sut... rumpinimą darbininkams darbo... dienos, už pakėlimą jiems užmo... ma, yra vartojantys tiksliai Kova nėra bi... opaganda, pe... ininkas privo... kaip ir dar... va, nuolat... ininkų reikalus... už savo gyvni... inko priede... nes apart dar... ugiu nepa... aukomis, rė... u budų. Ge... a gauti nauj... relškia nauj... inkų reikalus... gyvenimo pa... es darbo ily... iau pakelst... isia gi atlekt... lina greičiau... binti platin... audos, kuri

Progreso kelias.

Pirmų-pirmiausiai mums reikia... noro, kad įkūnyt socialistišką... tvarką žmonijoj: Be noro męs... nieko neatsieksim.

Mašinų išsivystymas ėjo vis pir... myn ir pirmyn; jos pasidarė tokios... sudėtinės ir galingos, kad jos bai... sliai mus prispaudė ir padarė veik... nieko nereiškančiais, kaip atski... ras ypatus. Męs esame it kokios... neatsiklamos dalis tos baisiai di... džios ir baisiai supainiotos maš... nerijos; nei męs galime jos kontro... liuoti nei pasipriešinti jos despotiš... kumui, jei taip galima išsireikšt.

Toks dalykų stovis yra nepro... tingas ir nežmoniškas ir labai gre... šia draugljai. Jei darbininkai da... nesuprastų, tai draugija turėtų... žemai nupulti, pasidaryti išgama... dėlto, kad ne žmogus dabar turi... savo kontrolėje mašina, bet maš... ina žmogus.

Išsivysčiusi mašina beša milž... nišką naudą, bet tą naudą dabar... suvalo privatiški asmenys, kurių y... ra suvis nedaug.

Kas gi po teisybei privalo turēt... naudą iš mašinų: ar privatiškos y... patos ar visa draugija? Tarp socialistų yra daug žmo... nių, kurie mato toli ateitin, kurie... ne tiklatai žino, kad reikia panaik...inti šį surėdymą ir įvest socializ... mą, bet žino da ir kaip tą padaryt.

Be plačiosios liaudies susiprati... mo negalima panaikinti kapitaliz... mo. Gabūs žmonės išranda ir pato... bulina mašinas, bet godūs kapitali... stai už menkniekius nuperka iš... redimus, nasiamdo mokytus žmo... nes, kurie tas mašinas pastato, ir... kapitalistai su pagelba mašinų... spaudžia, skriaudžia ir išnaudoja... visą liaudį. Amerikoj mašinos... taip išsivystė, kad tarsi visa šalis... virto į milžinišką išdirbystės ma... šineriją. Bet visa ta mašinerija... turi dabar eti-klėduoti be jokio... protingo tvarkytojaus. Įvairios... atskiros mašinerijos dalys dabar... eina prieš visą mašineriją. As... muo kovoja su visa draugija.

Kas gi užtenkia mums turēt... naudą iš tų didelių išradimų ir... milžiniškų mašinų?—Niekas kitas, kaip tik nedidelis skaitlis galin... gų parazitų, vadinamų kapitalis... tais. Tie gi parazitai gali būt panaikinti nuo draugijos kuno—rei... kia tik turēt biskuti paprasto po... litiško proto-senso. Jie yra klūtis... , kurios veikia panašiai bereika... lingiems gramozdams, kurie paten... k į mašineriją ir stabdo ją arba... gaudina. Kaip tiklatai išsigelbėsme... nuo to klūčių, tuojais visa išdir... bystės ir pramonijos mašinerija... ims eit puikiai tikslingai, dalioje... sutartinėje. Visos mašinerijos da... lys veiks vienoje harmonijoje.

Parazitai-kapitalistas suryja... tris ketvirtadalius viso, ką darbi... ninkai su pagelba mašinų išdirba. Męs, socialistai, privalome šitą... nuolat aiškinti liaudžiai, nes didė... lė jos didžiama da mano, buk taip... reikia, kad kapitalistas suvalo... tris ketvirtadalius žmonių trisuo. Aiškinkime žmonėms, kad, jeigu... jie pavestų ¼ savo trisuo draugi... jai, pasilikdami ¼, tai draugija... puikiausiai galėtų vest visą išdir... bystę ir pramoniją.

Vieni socialistai, kiek jų dabar... yra, negali paimiti išdirbystės imo... nes ir gamtinio turto šaltinius ir... pavest juos visuomenei, kuri, da... atkartosis, yra tuom tarpu lig to... nedasilavinusi. Tat mums reikia... įgyti savo pagelbon milijonus dar... bininkų, suorganizuot juos į Soci... alistų partiją ir su jų pagelba... šviesti kitus milijonus darbininkų... ir tokiu budu vest kovą už palio... savimą žmonijos. K. Marso.

Pridedamoji vertybė.

Viename Philadelphiaj laikraštj tulas namų... pardavimo agentas, garsindamas savo... tavorą, sako: «Geras laikas pirkt tada, kada... pardavėjas labai nori parduot». Mitras pasakymas. Kiekvie... nas gudresnis biznieriūs tą žino, kad galima geras... uždirbt, kada pardavėjas butinai nori parduot sa... vo tavorą. Iš pardavimo irgi galima puikiai už... dirbt, kada kas butinai nori pirkt daiktą, kurį jį... parduodate. Tą žino visi biznieriūs.

Daleiskime, kad namai, kuriuos agentas nori... parduot, perėjo per šimtą rankų, kiekvienose ran... kose palikdami po gerą pelną, tai šičia da nebutų... susitvėrusi joki pridedamoji vertybė. Daiktų par... davinėjimas ir pirkimas neišdirba turto.

Toliaus. Daleiskime, kad namų savininkas... užsimanė automobilias, o automobilias savininkas... užsimanė įgti orlaivį, o orlaivio savininkas... užsinerėjo turēt namus vietoj savo orlaivio. Teg... gul jie susiję tarp savęs apsimalno tais daiktais, taip... kad kiekvienas gautų, ko norėjo. Vienok da ir čia... nebutų išdirbta pridedamoji vertybė. Po apsimai... noymui minėtiais daiktais, kaip ir pirm to, liktų... tas-pat automobilius, tie-pat namai ir tas-pat orlaivis, nežiurint, kad jie perėjo į kitas ran... kas.

Vėla, daleiskime, kad žmogus turi medvilnės... audinį, kuri apurpinta gera šiandienine maš... nerija ir neapdirbta medvilne, anglimis ir kitais... daiktais. Ir taip viskas gatava, kad dirbtuvė gal...ėtų eit. Bet ji stovės tol ir neatneš savininkui... naudos tol, pakol jis nepavartos vienos pajegos, kuri... sutveria turtą. Ta pajiega — tai darbo pa... jiega.

Darbo pajiega priverčia mašinas judėti-suk... tis. Dirbtuvė pasidaro eit gyvu daiktu. Ji pilna... triukšmo ir veiksmo. Pirm to ji buvo negyva ir... nenaudinga. Dabar ji visa juda-kruta ir labai... skublai daro daiktus, kuriuos apsidengia žmonės. Dabar... ji nėra tik plienas ir plytos, kaip buvo pirm... darbo pajegos prisidėjimo. Ji jau yra išdirbystės... gaivalas, kuris su dideliu skubėjimu išdirba reika... lingus pasauliui daiktus. Visą tą padarė darbo... pajiega.

DARBO PAJIEGA — TAI REIKMUO.

Kas tai yra reikmuo? Marksas sako, reikmuo... — tai daiktas, kuris užganedina šlokius ar tokius... žmonių reikalavimus. Taigi reikmenimis vadinasi... viskas, ką žmogus tiesiog vartoja gyvenime arba... ką jis vartoja, kad pasidaryt daiktus, kurių jam... butinai reikia arba kurių jis nori savo užganėdinimui, nors... jie butų ir nebūtini jo gyvenimui. Tas apima visus... daiktus, kaip kad žalios medžiagos, užbaigtai išdirb... iniai bei produktai, pinigai ir darbo spēka. Žodžiu sako... t, reikmenimis vadinasi, kas... mąja-parduodamąją vertybę.

Čia mēs tai ir prielame prie socialistiškos... ekonomijos pamato. Kaip tik tikrai suprasime tą... faktą, kad darbo pajiega yra reikmuo — prekis, kuris... pasiduoda atviraj turgavietėj, kaip, sakę, sime, medvilnė ar švarkai, — tai bus mums lengva... suprast socialistų filosofiją, ir mēs taipgi lengvai... suprasime, iš kur imasi turtas.

Tą turi geras išidėti ir galva — darbo pajiega... yra tai reikmuo. Dabar žengsime vieną žingsnį tolyn. Kapita... listas, kuris įveda savo pinigų ir medvilnės dirbtuvę, to... nedaro dėlei to, kad jam rūpėtų apdengti žmones, lygiai kaip mėsos trustas nėra tam susitvė... ręs, kad šerti žmones mėsa. Nei medvilnės nei mėsos... kapitalistai neužiima tais daiktais dėl savo smagumo ar... žmonių gerbuvio. Jie užlaiko audinį, kuris yra gyvulių... pjovyklas tam, kad turēt iš savo pramonijų medžiagišką... naudą, pinigų. Jeigu jie naudos neturētų, tai kaip matant... mestų šalin tas savo pramonės.

Kaip perkama darbo pajiega.

Mūsų kapitalistai sako, kad darbas yra šven... tas, kad jie tiki į darbą. Bet patį jo nedirba. Jie... pasisamdo kitos klasios žmones, kad jiems tą «šventą»... darbą atliktų. Geri žmonės tie kapitalistai, kad palieka... darbininkams garbę atlikt «šventą» darbą!

Klausimas — kodėl kapitalistai vadina darbą... šventu? Todėl, kad darbo pajegos jie neturēt jokios... naudos iš savo dirbtuvių. Darbo pajiega jiems butinai... reikalinga, kad galėtų gyventi, patį nieko naudingo... nedirbdami. Ir jie atvirai perka tą daiktą ar reikmenį, vadinamą darbo pajiega. Jų... tikslas tai prisilupt turtą. Tat labai natūrališkas... dalykas, kad jie nori pirkts darbo pajiegą taip pigiai, kaip... tik galima. Iš atžvilgio į savo tikslą jie butų kvaili, kad... mokėtų po \$5 į dieną už darbo spēką, jeigu jie galėtų... jį gaut po \$3 į dieną; ir didelė kvailybė butų mokēt... už darbo spēką po \$3, jei jie gaut po \$2. Štai dėko plieno... trustas, pavyzdin, taip noriai ima darban lenkus, slavokus, lietuvius ir vengrus. Ateivius tie ponai... ima darban ne dėlto, kad nemylėtų čiagimlų, Amė... eikos piliečių, bet dėlto, kad tie ateiviai pigiau... parduoda savo darbo pajiegą. Patrijotiškėjieje kapi... talistai pasidaro labai malonus linkui čiagimlų, amerikonu, tik kada ateina balsavimai. Tada tai... jie umai tampa «tikrųjų» amerikonų tikraisiais «draugais», pakol balsavimai nepereina, o po tam... ir vėl mažiau pageldaujami piliečiai, negu ateiviai.

Kaip darbo pajiega yra parduodama.

Iš kitos pusės darbo pajiega yra nepanaši ir... kitus reikmenis. Darbininkas, mat, turi pilvą ir

veisimosi organus. Darbininkai valgo ir veisiasi, ir... paleidžia pasaulin naujus darbininkus, kad už... imtų vietą išsivedėjuslų. O darbininkas skaito... sau už pareigą mylēt ir užlaikyt negalinčius dirbt... i savo šeimynos narius. Ir darbininkas stengiasi... parduot savo darbo pajiegą kaip galint brangiau.

Darbo pajegos kaina daugiausiai priguli nuo... to, kaip daug reikia darbininkui, kad jis galėtų but... gyvas ir eit kasdien į darbą ir priveist vaikų, busimų... darbininkų. Tokiu budu savo tėvynėj chinietis, kuris... pragyvena dieną su sauja ryžių už 10c., negauna augštesnės užmokesties už savo darbą, kaip 10c. į dieną. Čia tai ir yra priežastis, kodėl mūsų patrijotiškėjieje kapitalistai ir visokie... kandidatai į prezidentus Wilsonai taip nori, kad šion... šalin butų įleidžiami chiniečiai lengviau, negu europiečiai. Jeigu kapitalistai galėtų priverst žmones gyvent dieną už 10c., tai, žinoma, jie taip... ir padarytų.

Yra da keli mažesni veiksniai, kurie turi šokią... tokią įtakmę ant darbo pajegos kainos: tarpais prireikia... išdirbt daugiau tulų reikmenų ir todėl reikia daugiau... darbo pajegos, kuri pertai pasidaro kiek brangeene; kartais susiorganizavę darbininkai... išreikalauja sau didesnės užmokesties, bet svarbiausiu faktorium, kuris nustato darbo pajiegos... kainą, yra darbininko pragyvenimo lėšos. Tas pasirodo, kad ir iš paprasto fakto, jog mažuose miesteliuose, kur pragyvenimas pigesnis, yra mažiau ir už darbą mokama.

NUO DARBININKO PAVAGIA PRIDEDAMĄJĄ VERTYBĘ.

Kokiu budu yra padaroma pridedamoji vertybė?

Kada kapitalistas perka darbo pajiegą, tai jis turi teisę ją vartot dienomis, savaitėmis ir valandomis, lygiai kaip jis varo savo mašinas. Daleiskime, kad penkių valandų darbo drauginiai pakanka, kad pragyvent. Lai tų penkių valandų darbo... pajegos kaina bus \$2 ir lai neišdirbtų me džiag ir mašinų nusidėvėjimas daveda tą kainą iki \$3. Tai bus visa suma, kurią kapitalistas išdeda, idant jam butų pagamintas gatavas produktas. Bet tas neatneša kapitalistui jokio pelno. Šlokiu ar tokiu budu jis turi atgal atgriebti ne tik tai... tą, ką jis išmokėjo už darbo pajiegą, neišdirbta medžiagą ir mašineriją, bet da virš to įgyti naują vertybę. Jis tą padaro labai paprastu budu.

Kapitalistas, užmokėjęs turginę kainą už darbą, turi teisę darbininko darbo pajiegą vartoti visą dieną, kas reiškia 10 valandų. Męs matėme, kad darbininkas, dirbdamas penkias valandas į dieną, nudirbo užtektinai, kad apmokēt už neapdirbtą medžiagą, mašinų dėvėjimąsi ir užmokestį, iš kurios galima butų pragyvent. Tos penkios valandos buvo tai apmokėtos darbo valandos. Iš tų penkių valandų darbininkas gavo \$2 pragyvenimui. Bet jis vis dar turēt penkias valandas. Ir per tas penkias likusias valandas kapitalistas priverčia darbininką, kad dirbtų jau tik kapitalistui, kad daryt jam pelną ant jo pinigų, idėtų į mašineriją, ir neapdirbtas medžiagas ir išmokamų už darbo pajiegą. Šitos penkios valandos yra tai neapmokamo darbo valandos. Į šitas penkias valandas darbininkas pagamino perviršį reikmenų, iš kurių jis pats neturi jokios naudos, nes tai tik grynas kapitalisto pelnas. Tos penkios valandos yra pridėdamasis darbas, pagaminantis pridėdamąją vertybę, kuri visa eina kapitalistui. Šitokiu tai budu ir susidaro kapitalisto turtas.

Visa kapitalistiškoji sistema rymo ant tos rūšies išnaudojimo. Toji sistema turi sau už pamatą neapmokamąjį darbą. Ji priverčia milžiniškas kruvas turtų, kuriuos sutveria darbininkai, kurie uždirba kapitalistas pridėdamąją vertybę, už ką, kaip jau buvo sakyta, kapitalistai darbininkams niekiek neapmoka.

Laike baudživos sistemos baudžianckams tris dienas dirbdavo ponui, o tris sau. Čia apmokamas ir neapmokamas darbas buvo aiškiai atskirtas. Laike vergijos vergas dirbo visą dieną savo ponui ir nieko nuo jo negavo, kaip tik užlaikymą, daktarišką patarnavimą ir laidotuves. Tiklatai ant tiek jo darbas ir tebuvo apmokamas, abnelai gi tai buvo neapmokamas darbas. «Laisvas» darbininkas šiandien sutinka kapitalistui atlikt tam tikrą darbą už sulygtą kainą. Gaudamas paskirtą kainą už savo darbą, darbininkas yra užganėdintas ir nepasirupina pasišuret, kiek jis nudirba arba kiek jo darbo yra apmokama, o kiek ne. Jis dažnai save raminaisi, kad jis yra «liuosas» darbininkas ir dirba, kur nori, ir kas link darbo kainos gali derėtis, o jei ne, tai pereit pas kitą darbdavį. Tai yra apsigandinėjimas savęs, nes daugelyj atvejų jo padėjimas yra blogesnis už vergo, kuris mažų-mažiaisiai už savo darbą turėjo užlaikymą ir buvo užtikrintas, kad ir rytoj nereiks badu mirti.

Iš pridėdamosios vertybės, kurią sutveria darbas, kapitalistas užsimoka randą už žemę, procentus ant užsitrauktų paskolų, o likusią dalį pelno susikemša sau į kišeniu. Taigi, kai socialistai sako, kad jie nori panaikinti raudą, procentus ir pelną—profita, tai reiškia, kad jie trokšta panaikinti pridėdamąją vertybę, panaikinti neapmokamąjį darbą, arba, kitais žodžiais, suteikt darbininkams pilną jųjų trisuo vertę. Tą padaryt tai ženkliu išgriaut šiandieninį surėdymą, atimant iš privatiškų ypatų išdirbystės ir susinešimų įrankius ir įvykdyt bendrą-kooperativišką ant tų daiktų nuosavybę, rėdomą pačios visuomenės.

Susimažinomas pragyvenimo brangumo darbi...

ninkams naudos neatgabens, nes pagal pragyvenimo brangumą ar plgumą visada eina ir užmokestis už darbą. Pakėlimas mokes ties neišgelbės darbininkus, nes, kuomet mokes ties pasikelia, tai papras-tai ir darbas esti pasunkinamas. Sakoma, kad Amerikos darbininkui daugiausiai mokama, bet po telysbei tai jam mokama mažiausiai, nes jis yra vejamas skubinamas, ir padaro daug daugiau, negu kitų šalių darbininkas.

Darbas sutveria visą turtą. Todėl darbai turi ir prigulēt visas turtas. Darbininkas gyvena iš darbo, todėl visi darbai turi prigulēt darbininkui. Tas panaikins pridėdamąją vertybę, pridėdamąjį darbą ir pridėdamuosius kapitalistus. Tas reiškia, kad kiekvienas, kuris norės ir galės dirbt, turės darbą ir gaus pilną drauginę savo trisuo vertę. Štai ką suteiks socializmas. J. P. M.

Roosevelto "socializmas" ir socializmas.

Da prieš republikonų partijos konvenciją Chicagoj, Rooseveltas gudriai gaudė savo tinklan šios šalies darbininkus ir progresiviškesnius elementus. Jis išstatė prieš juos savo «progresivišką» politiką, apreiškė kovą politikiems bosams, ketino moterims duot balsavimą, o žmonėms suteikt teisę atsaukt netinkamus teisdarius ir kitus urėdinius; dėjo net iki tam jo progresiviškumas, kad pažadėjo žmonėms visuose svarbesniuose dalykuose inicijatyvą ir referendumą. Nesigalėjo jis ir kitų «duosnių» žadėjimų. Visur Rooseveltas stengėsi pasirodyti esąs liaudies teisių ir liaudies valios apaštalu.

Jo agitacija turėjo dideles pasekmes. Nominacijiniuose balsavimuose jis gavo trissyk daugiau balsų, negu Taftas. Ženkliu, kad Rooseveltui pasisekė suvyliot labai daug žmonių. Bet politikiuje bosai emė viršų republikonų partijos konvencijoj. Tapo nominuotas Taftas.

Už Taftą dėjo pinigų visi didieji kapitalistai ir trustai apat plieno trusto, kuris remia Rooseveltą už jo ypatingus patarnavimus, kurių ir ant tollau nuo jo tikisi. Taftiniai kapitalistai papirko visus šios šalies didžiuosius laikraščius, apart «North American», kuris mušasi už Rooseveltą. Tie laikraščiai ir kaltina Rooseveltą už jo «socialistišką» platformą. Vienas iš jų sako:

«Roosevelto partija pavojingiau socialistiška, negu Socialistų partija. Socialistų partiją mēs turim su savim jau porą dešetų metų. Jai niekad nelemta taip spacial augti, kaip Rooseveltto partija, nes Socialistų partija mums buvo svetima savo politikiuje ir valdymesi. Rooseveltto partija bus baisesnė, negu Debo partija, nes ji dirbs, kad tuojais atslektit tas politikiškas pasekmes, kurias užsibrizė. Ji eis vieną mylią, kitą milij, dešimt mylių keliu linkui socializmo, kaip matys reikalą. Su nauju socializmu bus sūkiaus kovot, negu su senu, nes jis naikysis prie aplinkybių ir nebus toks atkaklus ir neuolankus, kaip kad senasis socializmas».

Iš viso laikraštinio triukšmo matome, kad Rooseveltas daugumai kapitalistų negeistas «socialistas». Ypatingai tokiu negeistiniu jis pasidarė savo «progresiviškos» partijos konvencijoje, kur prasijėjo, kad reikia radikališkai pertaisyt Suv. Valst. konstituciją ir kad žmonės privalo turēt teisę net patį prezidentą prašalint, jeigu pasirodytų jiems netikusiu.

Męs žinome, kad Rooseveltas yra grynų kapitalizmo palaktytoju. Pamename jo išsitarimą: «Aš mokėčiau apsiėti su sociališka revoliucija, jeigu ji dristų pakelti savo žaltišką galvą». Iš čia pasidaro aišku, koks jis socialistas. Bet gi jis yra šalininkas tulų reformų, kurių ir socialistai reikalauja. Prie jų prigul tiesioginis viršininkų rinkimas, inicijativa, referendumas, viršininkų atšaukimas, mo-

terų balsavimas, konstitucijos per-
taisymas, sutrumpinimas darbo
dienos, tik šešios dirbamos dienos
savaitėje ir kitos tulos reformos.

Šiomis tai reformomis jis ir pa-
sidaro balsus daugumai kapitalis-
tų, bet, kita vertus, su pagalba sa-
vo žadamų reformų jis susižvejoja
milijonus balsuotojų iš darbininkų
klasos. Šimtai tukstančių darbin-
kų, kurie atelnančiuose presi-
dentiniuose rinkimuose būtų bal-
savę už Socialistų partiją, dabar
balsavo už Rooseveltą partiją.
Vienok toliau matantieji socia-
listai dēlei to nenuliusta. Roose-
velto partijos gimimas su jos prog-
resyviškais reformomis reiškia
tikėtai tą, kad Socialistų partijos
įtekme didžiai išsiplėtojo, taip iš-
siplėtojo, kad kapitalistiskieji
politikieriai grąbstosi už socia-
listiškų reformų, idant atitraukt
nuo Socialistų partijos darbinin-
kus, įlekančius sau išsigelbėjimo
po raudonu vėliuku.

Bet socialistų reikalaujamos re-
formas bus vis raudonesnės ir rau-
donesnės, socialistiškės ir socia-
listiškės. Jeigu Rooseveltas
partija ar jai panaši norės gaudyti
darbininkų balsus, tai ir pati tu-
rės vis tapti socialistiškesne. To-
kia partija, suprantama, galės sekt
socialistų reikalavimus tik iki
tam tikro rubežiaus, toliaus kurio
eiti nebegalės be tikro perėjimo pas
socialistus arba be apreiškimo
jiems atviros kovos išnaujo. Kad
Rooseveltas ir nuėd mums nema-
žai balsų, bet bėdiės mums iš to
nebūns. Jis visgi daro šlokią-to-
kią betvarkę ir tarp kapitalistų.
O jeigu būtų išrinktas ir vykdytų
savo žadamas reformas, tai jos ir
darbininkams būtų naudingos, ant
kiek jos duotų jiems didesnį bal-
są ir ant kiek palengvintų darbo są-
lygas. Nors turime visad atminti,
kad Rooseveltas—kapitalizmo tar-
nas, darbininkų klasos priešas ir
jo visi gudrumai yra talkomi tam,
kad suvadžiot darbininkų klasą ir
praillint kapitalizmo viešpatavi-
mą,—bet užbaigime „The New
York Call“ žodžiais: „Rooseveltas
—tai nesupratęs socializmo įran-
kis“.

J. Darjals.

DRAUGIJINIS PIKTAS.

Joki viena ypatar ypatų klia-
sa negali but kaltinama už šian-
dienes ekonomiškas sąlygas. Ap-
lamai imant, kapitalistas yra toks
jau geras, kaip ir darbininkas. Vi-
dutinis darbininkas iš savo prigri-
monė nėra neikię geresio už vi-
dutinį kapitalistą. Blogas mūsų
draugijoje tiesiog paeina iš syste-
mos, kuri daleidžia vienai žmonių
grupai turėti įrankius, būtinai re-
kalingus visų žmonių gyvenimui.
Ta sistema padaro mažą skaitliū
žmonių visagallais viešpačiais
visų kitų. Industrijalines (išdir-
bystės-pramonijos) sąlygos pastu-
mia kiekvieną žmogų i tam tikrą
padėjimą. Žmogus dirba arba val-
katauja, vagia ar yra apvagiamas,
žiurint, kokią vietą užima išdir-
bystės-pramonijos sistemoj. Pa-
moksiai apie dorą ir draugijinę e-
tiką negali pagerinti dalykų. Po-
litiki reformatoriai tik juokas da-
ro, jei nori prašalint nelemtos sys-
temos pasekmes be prašalinimo pa-
čios sistemos. Jos yra kitaip ne-
prašalintos, kaip tik per prašali-
nimą privatiškos savasties nuo
įrankių, kuriais gaminama butini
draugijai daiktai.

Morris Hillquit, „Metropolitan“.

Apgalvėtinas žmogus, kuris pa-
siganėdina duonos pluta ir vande-
ntu ir tamsia sumirdusia savo lin-
dyne.

Socialistiškai-darbininkiška a-
gtiacija neturi pasibaigt, kaip tik
praeina rinkimai ar esti išlaimėtas
straikas.

Negalime progresuot, vlientik
sekdami praeitį. Turim veikt
skirtingai.

Darbininkai niekad nedadžinos,
ką jie gali, pirm negu pagėgins.

Žmogus gimė dviem daiktam—
mintijimui ir veikimui. Cicero.

**Trupiniai iš Suvienytų Valstijų
istorijos.**

Perorganizavimo laikotarpis.

Ekonominės sąlygos šalyje.

Po atleidimui namo milijoninės
armijos tvirtų vyrų, kurie per pen-
kerius metus buvo ant karės lauko,
pasidaugino ir darbininkų. Po
pradėjimu maž-daug atnaujinti ap-
naikintasis Pietines valstijas, ra-
dosi milžiniški reikalavimai įvai-
rių naminių dalykų, rakanų ir
įrankių apdirbimui plantacijų.
Karės laike Pietinėms valstijoms
nebuvo galima tų dalykų gauti už
jokius pinigus. Pramonijos, kaip
jau augščiau matėme, Pietinėse
valstijose nebuvo, o iš kitur įveži-
ti, uždėjus S. Valst. blokadą, irgi
buvo negalima. Kadangi tuo tarpu
valdžia radosi šiaurinių kapitalis-
tų rankose, tai varde «tautos vie-
nybės» uždėjo didelius muis ant
iš užrubežio įvežamų dalykų, taip
kad Pietinių valstijų plantatorių,
nors ir «tautiški viengenciai» šiau-
rinių kapitalistų, turėjo verkdam
mokėti trejopą ir už kai-kuriuos
dalykus dešimteriopą kainą, be
kurių jie negalėjo apsieiti.

Šiauriniai piniguočiai, kurie ne-
buvo idėję savo pinigus i dirbtu-
ves, pradėjo gelžkelius statyti.
Gelžkelių ir kanalų kompanijos
dygo, it grybai po lietu. Valdžia
joms suteikė savo draugišką
ranką ir keliato metų bėgyje joms
tapo veltui išduota 215,000,000
akrų derlingos žemės. Tai plotas
didesnis, negu Austro-Vengrija,
Bulgarija, Serbija ir Šveicarija,
sudėjus jas sykiu. Iš to žemės
ploto būtų galima padaryti tris da-
bartines Italijas ir da liktų 4000
ketvirtainių mylių.

Kadangi valdžios žemė buvo
duodama žmonėms ant lengvų iš-
lygų, tai jie pulkais iš miestų ten-
ėjo ir apsigyveno. Kita priežas-
tis žmonių plaukimo i vakarus bu-
vo atradimas Kordeljerų kalnuose
auksu ir sidabru. Žmonės, tarsi
beprotystės apimti, plaukė i auks-
o ir sidabro turtingasias apielin-
kas.

Po kelių metų iševiamis buvo
lengviau gyvent, nes gelžkeliai
buvo tiesiami i visas puses. Gelž-
kelių kompanijoms tapo išdovano-
ti milžiniški žemės plotai. Neku-
rios kompanijos laikėsi tą žemę ir
nepardavė žmonėms, pakol apie-
linkėje nebuvo išpardota valdiš-
koji žemė; mat, po tam galėjo de-
šimteriopą kainą lupti. Kitos
kompanijos gi parduodavo savo
žemę pigiai, bet, kuomet žmonės
apsigyvendavo ir išsitaisydavo gy-
venimą, lupdavo labai augštas mo-
kestis už išvažiojamą ukiniukų pro-
duktų i miestus ir pristatymą re-
kalingų dalykų ukiniukams. To-
kiu budu daug gelžkelių kom-
panijų savininkų varde «savo
nuosavybės rizikavimo» (kuria
jiems dovanuoja valdžia) pasakiš-
kai greit pastojų milijonieriais.

U. S. Granta pirma administracija.
Priašartinant prezidento rinki-
mams 1868 m., republikonai savo
konvencijoje, laikytoje Chicagoj,
vienbalsiai nomlaavo savo kandi-
datu i prezidentus gen. U. S.
Grantą. Apart kitų dalykų savo
programe žadėjo rupinties padidi-
nimu atevystės, mat, kapitalis-
tams neužteko darbininkų, o esant
mažai darbininkų, prsieina bran-
giai mokėti už darbą.

Demokratai nominavo H. Sei-
mour ir F. P. Blair. Savo pro-
grame reikalavo greit apmokēt val-
džios skolas, įvest vlenodus pin-
gus visal šaliai, atleisti buvusiams
sukilėliams ir nedovanot daugiau
valdiškos žemės kompanijoms. Iš-
rinkta republikonų kandidatai di-
dele balsų didžiuma.

Užėmus vietą naujai valdybai,
Virglnia, Mississipi ir Texas vis
da oficiališkai neprisidėjo prie S.
V. sąryšio. 1867 m. negrams tapo
uteiktas balsavimo teisė. Tuojas
iš šiaurinių valstijų priviso Pieti-
nėse valstijose politikierių, kurie
suktai perstatė, kad Pietinių val-
stijų viršininkais turi but neišveng-
tinai šiauriniai žmonės. Tuo ke-
liu buvo renkami šiaur. valstijų
viršininkai ir pasilunčiami i Kon-
gresą. Nekuriose Pietinėse valsti-

jose negrų buvo daugiau, negu
baltveidžių, pertai, įgijus negrų
balsus, buvo lengva kontroliuoti
visi valstijos reikalai. Sykiu su
tais atėjūnais politikieriais sėdėjo
visose istaigose ir negrai, tarpe
kurių tankiai budavo ir tokių, ka-
rie nemokėjo nei skaityti. Jie, ši-
noma, elgdavosi taip, kaip šiauri-
niai atėjūnai politikieriai įsakyda-
vo. Pastarieji valstijos reikalus
tankiausiai rėdydavo savo naudai.
Pagalios tarpe pietinių plantatorių,
—kurie, budami turto savininkais,
mokėjo taksas ir buvo užvis la-
blau skriaudžiami tos naujosios
valdžios,—susiorganizavo kons-
piratiškos organizacijos po įvai-
riais vardais, ir emė užmušinėti sa-
vo nevidonus.

Idant apsaugoti negrus nuo atė-
mimo jiems balsavimo teises, 1869
m. Kongresas priėmė 15-ji konsti-
tucijos pataisymą, kuris gvan-
tuoją kiekvienam S. V. piliečiui
balsavimo teisę. Tą pataisymą
greitu laiku užgyrė reikalingas
skaitlius valstijų ir jis 1870 m. ta-
po apskelbtas įstatymu. Pietinių
plantatorių slaptosios organizaci-
jos, vienok, neperstojo gsdinuosius
negrų. Tada tapo išduotas įstata-
mas, sulgy kurino buvo baudžia-
ma kiekvienas, kuris tik mėgintų
gsdinti negrus, kad jie nebalsuos.
Pietinėse valstijose tapo pastatyta
daugybė karlumenės ir laike bal-
savimo kareiviai apsaugodavo bal-
savimo vietas, taip kad kiekvie-
nas turėtų progą teisingai balsuo-
ti.

Artinantes sekantiems rinki-
mams, Civiliškoji karė jau buvo
gana gerai pamiršta. Dabar buvo
daugybė naujų klausimų, kurie
reikalavo išrimo. Apie 1870 m.
pakeltasis klausimas, kad visiems
buvusiems sukilėliams turi but do-
vanota, augo taip smarkiai, kad
dalis republikonų atsiskyrė nuo
senosios partijos ir už savo kandi-
datą i prezidentus įvardijo tuom-
laik visam pasaulyje pagarsėjusį
žurnalistą H. Greeley, kuris buvo
vienu iš atvirų ir drąsių kovotojų
už vergijos panaikinimą ir liau-
dies teises. Budamas daug metų
už vergijos reikalavimus, jis
daug prisidėjo prie draugijos nuo-
monės palenkimo, kad vergiją rei-
kia panaikinti. Nežiurint, kad
Greeley stovėjo už vergijos panai-
kinimą, demokratai susirinkę Bal-
timorėje irgi nutarė remti H. Gree-
ley, manydami, kad jis, ačiu savo
radikaliskumui, išlo rinkimuose.
Dalis demokratų atsiskyrė ir no-
minavo savo kandidatus.

Republikonai, susirinkę Phila-
delphioj, išnaujo nominavo tuom-
laikinį prezidentą U. S. Grantą.
Rinkimuose pirmą sykį dalyvavo
Prohibicjonistų ir Darbo Reformų
partijos. Pastarosios abidvi būvo
ką-tik susitvėrusios. Grantas iš-
lo. Tokie rinkimų pasekmės
taip užskaudino H. Greeley, kuris
visą savo gyvenimą aukavo išau-
kėjimui žmonys teisybės ir pasto-
vumo principo, kad jis netrukus
išėjo iš proto ir pasklavo numirė,
nesulaukęs, nel kaip Rinkimų Ko-
legijos balsavimai perėjo.

U. S. Granta antra administracija.

Netrukus po prasidėjimui ant-
ros Granta tarnystės išliko krizis,
kuris buvo sunknesnis už visus pri-
smensius. Bėgyje dvejų metų su-
bankrutėjo daugiau, kaip 10,000
įvairių įžymų vertelgiškų istaigų.
Krizio priežastis, žinoma, buvo
perdidelis tartu pridirbimas, ku-
riems negalėjo surasti turgavietės.
Krizis, kaip ir visada, prasidėjo
piniginėje srityje. Tokiuose atsi-
tikimuose paprastai pirmiausia
apsireiškia pinigų stoka; mat, pra-
monijai gerai vykstant, pinigai es-
ti įdedami i pramoniją, o kada pri-
reikia žmonėms pinigų, ir tie pra-
dekl išimti savo skatikus, sudė-
tus bankose, tai bankos umu laiku
negali atmokėti viską, nes neturi
užtektinai pinigų, kurie paprastai
išskolinama kapitalistams; pasta-
riejie irgi tų pinigų nesilaiko pas-
save, bet įdeda i pramoniją. Laf-
ke krizio tukstančiai darbininkų
tapo išmesta iš darbo. Darbinin-
kai turėjo pergyventi tokį skurdą,
kokie iki tam laikui da niekad S.
Valst. jie nematė. Idant paleng-

vinti krizi iš piniglnlo atžvilgio,
valdžia išleido \$44,000,000 popie-
rinių pinigų. Krizis pasibaigė tik
1875 m., kuomet S. Valst. surado
pasaulyj naujas turgavietes.

Granta antroji ad—ja taipgi at-
sižymėjo įvairiais skandalais, ypa-
tingai valstybinės žemės pardavi-
me. Tuose skandaluose kalčiaus-
si buvo įvairūs Granta pas-
skirti viršininkai, nolųs tarnai ka-
pitalistų. Grantas patiko niekad
neturėjo jokio tikro palinkimo prie
šalies rėdymo, nes tai buvo žmo-
gus, kuris galėjo gerai tarnauti tik
ant karės lauko, bet ne politikoj,
kur yra visokių suktybių ir neš-
varumų. Bėpigu tat jo pagelbi-
ninkams buvo daryti visokias šel-
mystes, nes jiemsiems taip užsiti-
kėjo, kad neįmąz nekontroliavo.

1876 m. Colorado tapo priimta
už valstiją.

L. F. d' M. R.

**Kuo Valparaiso universitetas
yra, o kuo nėra.**

Žmogus, kuris nori šį-tą kitam
paaiškinti, pirma pats nuodugnai
turi žinoti apkalbamąjį dalyką, nes
kitaip labai lengvai gali išlįsti iš
teisybės vėžiū. Inteligentiškas as-
muo niekuomet nedrįs kalbėti a-
pie tokį daiktą, kurio jis pats ge-
ral nepažįsta, kadangi bijosis iš-
sakomybės, jeigu ne prieš ką kita,
tai bent prieš savo sąžinę. To-
čias, ant nelaimės, atsiranda to-
kių žmonių, kurie savo žodį laiko
visal niekniekiu ir be mažiausio
apsvarstymo kalba, aiškina be jo-
kios nuovokos, apie ką kalba, o
byle netylėti. Tokie žmonės ne-
mažai ir pridaro nelemų triukš-
mų ir nesupratimų.

Štai Valparaiso universitetas ya-
ra daugumai mūsų viengencių ži-
nomas, kadangi jame jau nuo ke-
liato metų randasi nemažas bue-
lis Hetuvių mokiū. Vieni mūsų
viengenciai atsineša su pagarba
prie šios istaigos, nes jie apkaūno-
ja mokslo svarbą, kuomet kiti ži-
uri i Valparaiso universitetą per-
duodus akintus; kiti, be to, joms,
baltas daiktas išrodo jiems juodu.
Kad žmogus žiuri iš visų pusių i
kiekvienu apsiireiškimą, tai taip ir
reikia; bet kad nupiečia netikro-
mis spalvomis, tai to negalima už-
tylėti. Čia neturime miptyje ap-
ginti šią mokyklą, tačiau esame
priversti atsakyti i netelsingus už-
metinėjimus, ir, kad neperdėjus,
imame kiekvieno žodžio atsakomy-
bę.

Pirma, randasi žmonių, kurie
užmeta, buk šį mokyklą neturinti
universiteto vardo ir kalpo tokia
negali atsakyti savo tikslui. Pa-
vyzdžiui, p. Mikolainis per 27 S.
L. A. sėmą štai ką pasakė: „Kad
šis universitetas negali susilygiuoti
net su High School ir kad to (Val-
paraiso) universiteto studentų ne-
prileidžia prie kvotimų augštesnių
mokyklų.—Pagal Suvienytų Val-
stijų tiesias reikalinga gaut nuo
valdžios tam tikrą daleidimą, kad
turėt kokiai mokyklai universite-
to vardą. O norint gauti pastarą-
jį, reikia atlikti universiteto pa-
reigas. Ši mokykla kaip tik tą
visą i turi legališku budu ir, be
abejonės, drąsiai vadinas univer-
sitetu, nes tokiu yra. Toliaus,
mokinys, pabaigęs High School, kaip
ponas, prasėdi da čia porą ir pusę
metų, idant gauti pirmąjį moksli-
ką laipsnį B. S. (Scientific). Bet
tai tik abelo mokslo laipsnis; no-
rint gi užbaigti kokią mokslo šaką,
sakysime, mediciną, da reikia ke-
tirus metus pasimokinti. Prie kvot-
timų visos mokyklos kvočia, ką
žinai, o ne kokioje mokykloje esi
buvęs. Taigi šis p. Mikolainio už-
metimas yra, matomai, ant greitų-
jų išmestas, nes ir šio paprasto da-
lykėlio nežinota.

Dą sakoma, kad šio universiteto
laipsnius nepriima kitos mokyk-
los. Ant to atsakome, parodant
keliatą pavyzdžių: Yale, Harvard,
Chicago, Columbia, John Hopkins
ir Baltimore universitetai ir Ar-
mouro institutas, kurie yra šio-
mieje Suvienytose Valstijose, šio-
mokyklos laipsnius noriai priima.
Kitų neužmoka nei minėti. Tai

gi iš šio atžvilgio Valparaiso uni-
versitetas susilygina su kitais.
Dabar žingeidu žinoti, ką užmetė-
jai atsakys i augščiaus minėtus
teisius žodžius.

Antras užmetimas, tai kad tikė-
jimiški mokiniai tampa dideliais
laisvamaniais. Ant to turime pa-
sakyti da su pabriežimu, kad iš
šios moksleinės iš tarpo lietuvių
mokiū išeina didesnis skaitlius
kunigų, negu kokios kitos profes-
sijos, palyginamai imant. Iš ant-
ros gi pusės, čia mokinio niekas
nevaržo jo religijuose persitikri-
nimuose, ir nei mokytojai, nei pats
prezidentas neklausia, kokios re-
ligijos esi arba prie kokios parti-
jos priklausai, o tik klausia, ar
lekcijas žinai ir ar moraliskai užsi-
taikai.

Šiudviejų mokyklos principų
neišpildžiusi, ji prašalina iš savo
sienu. Taigi mokinyš gali buti
pasekėju kokios jis tik nori reli-
gijos ir priklausyti prie jam pa-
geidaujamos partijos arba nepri-
klausyti nei prie jokios,—tai mo-
kioio privatiškas dalykas.

Viešus šokius ir smuklių lanky-
mą mokykla visal užgina, ir jeigu
kurie pradeda šias vietetas lanky-
ti, tai bežiurint pasijunta išvarty-
tais. Toliaus, čia mokinyš yra
žinomas ne pagal apsiirengimą ar-
ba jo turtingumą, o pagal atliki-
mą savo lekcijų. Iš šios pusės jis
turi pirmenybę prieš kitus.

Svetimtaučių akyse Valparaiso
universitetas pirmataukia kitus
sekančiuose dvejuose atžvilgiuose:
pirma, čia yra tam tikras skyrius
mažai mokantiems angliską kalbą;
antra, galima daug pigiau pragy-
venti. Kur Chicagos universitete
praleisi \$500, o Harvardo—\$1000
i metus, šičia pragyvensi metus už
\$250 ir net pigiaus, nes kartais da-
lį išlaidų galima sau užsidirbti.
Profesoriai gi taip-pat gerl, kaip
ir kitose mokyklose.

Kiek mokiū čia buvo, nei nuo
vieno neteko išgirsti rugojimų ant
šios mokyklos—visi pilnai užganė-
dinti ir stengiasi kuo-ilgiausiai jo-
je prabuti, kad šį-tą angštesnio
pasiekia. Pastarieji elementai ir
duoda mokyklai geriausią vardą.

Norint pabaigti kokią-nors mok-
slo šaką, reikia tam tikro prisiren-
gimo, be kurio negali gauti diplo-
mo. Čia vargiai užsimokētų mi-
nėti šioje mokykloje išguldomas
mokslo šakas, nes perdaug vietos
užimtų, vlenok paminėsimė kelia-
tą laipsnių, kuriuos universitetas
duoda: B.S., A.B., M.S., Ph.D.,
M.D., D. D. S., L.L.B., B.C., C.
E., Ph.G., Ph.C., B.O., M.O. ir
kitus. Tokiu budu iš šių laipsnių
yra nemažas pasirinkimas, o tik
reikia mokintis. Norintieji arba
norinčiuosius daugiau dasižinti,
galite kreipties laišku, įdėdami už
du centu krasos ženklelį, žemiaus
paduotu antrašu i byle koki moki-
nį arba tiesiog lietuvių knygyno
vardą, jeigu neturite pažistamų;
norial bus suteiktos platesnės ži-
nios.

Sekantis mokslo metas prasidės
rugsėjo 17 d. 1912 m. Lietuvs
ir lietuvaite galite drašiai važiuoti
šion mokyklon, jei norite šį-tą iš-
mokti, o nebusite suvadžioti.

Nors i šį universitetą lietuviai
pradėjo važiuoti vos apie šešis me-
tus atgal, vienok jau nemažus vai-
sius atnešė. Iš čia turime
keliatą profesionalistų ir šialp jau
inteligentų, kurie kitus šviečia;
pav., p. Leveckis turi Chicagoje
užsidėjęs savo mokyklą, kurioje
nemažai jaunikačių rado progą
šviestis. Liaudies ir bažnytinėse
mokyklose mokytojauja pp. Grei-
čius, Lauraitis, Leščinskas, p-lės
Karanauskaitė, Gaižaitė ir daug
kitų. Taipgi randame iš šios mo-
kyklos ir visuomeniškų veiklų,
kaip tai: Balutį, Ramanauską, J.
Llutkauską, Laukį ir kt. Jeigu
koks vienas iš burio atsiranda
triukšmą keliantis, tai mēs už jį
neatsakome, nes vargiai kur gali-
ma buti rast kveičius be jokios
dirės, kuri užkenkia augti ir geram
grudui.

Čia da turime priminti, kad
mēs, lietuviai, da vieną privilegiją
turime. Tai lietuviskos klasos,
kuriose išguldoma mūsų prigimta

kalba. Mokyklos valdyba, mat,
yra lietuviams prielanki ir tokin
budu pirmiems mokiniams pa-
sisekė isteigti lietuviskas klases,
kurias kiekvienas lietuvis ir lie-
tuvaite be jokių išlaidų gali lan-
kyti. Be to da randasi abelna lie-
tuvių mokiū Literatūriška Drau-
gystė, prie kurios čia priklauso
beveik kiekvienas lietuvis mok-
laeivis. Prie šios dragystės ran-
dasi nemažas mūsų knygynas, i
kurį pareina beveik visi iš S. V.
lietuviski laikraščiai ir daug iš
Lietuvs. Palaikymui šio knygy-
no gauname karts nuo karto nara-
mą nuo S. L. A., nuo kurio ir ši-
met gavome \$25, už ką tariame
nuoširdų ačiu. Patį knygyną di-
dina daugiausiai mūsų redakcijos,
ypač p. Olševskio, kuris dažnai
prislūnčia po egzempliori savo lei-
dinių, už ką esame labai dėkingi.
Taipgi būtų labai malonu, kad ir
kitos redakcijos aukantų po eg-
zempliori savo leidinių, nes tas
joms nepadarytų didelio nuostolio,
kuomet mums tas labai daug reiš-
kia. Reikia redakcijoms ačiu iš-
tarti už laikraščių siuntinėjimą,
nes juos veltui gauname: tikimės,
kad ir ant toliaus taip-pat siunti-
nės.

Lietuviškos klases, knygynas ir
Literatūriška Draugystė mus visus
netik draugiškai riša i vieną kru-
vą, bet ir duoda progą savo litera-
tūroje lavintis, nes savaitiniuose
draugystės susirinkimuose esti
įvairūs bei pamokinanti progra-
mai.—Da vienas svarbus dalykas
—tai sulaukymas nuo suameriko-
nėjimo. Čion atvažiuoja nemažai
pusiaujančių, bet, prabuvę tul-
laiką, tampa tikrais lietuviškos
daug žadančiais ateltyje. Jeigu
ne tas, tai jie jau seniai būtų bu-
vę suvis «susijankiavę», ką randa-
me kitose mokyklose, kur nėra
bendro lietuvių susirišimo. Tas
visas, galima sakyti, ir sugrąžė
visuomenės aukas.

Užbaigiant pasakysime: Jeigu
noru už sulyginamai nebrangiai iš-
mokti ar pabaigti kokią-nors
mokslo šaką, tai važiuok Valpa-
raiso universitetan, nes nesigallė-
si, o tuo tarpu ir su savo rašiniu
bei literatūra nemažai susipažisi.

Su tikra pagarba
Literat. Dr.—stės L. V. U. vardu
St. Bičis
J. Kinčius.
Lithuanian Library
751 Cyrus st.
Valparaiso, Ind.

KUR ATMINTIS?

Prabėgo vos kelioliką dienų, kaip
laikraščiuose matėme, jog Rusijos
valdžia žudė Sibirijos kalinius be
jokios kaltybės. Beveik kas sa-
vaitę matosi laikraščiuose prane-
šimai, kaip Rusijos gudriejie šni-
pai meškerioja carui aukas, tai vėl
girdisi liudni atbalsai žustančių
tolimioj Sibirioj.

Neseniai praskambėjo nekurių
mūsų rašėjų balsas, šaukiantis mus
buti atsargiais, kad nepadidintu-
me dejavimą gyvenantiems nelais-
vės šalyje, Rusijoje.

Štai neseniai pasirodė raštukas
lietuviskuose laikraščiuose tuo
buvusio LSDP. Jovaro kuopelės
nario, kur autorius per savo neat-
mintį, pastatė nemažai gyvenan-
čių Lietuvoj žmonių pavojui. Jei
tik jo raštelis papultų i gero des-
potizmo tarno rankas, tai liktų
išardytas gyvenimas ne vienam
mūsų broliui, kvėpuojančiam tėvy-
nės oru, ir liktų išplėsta ne nuo
vie no paskutinis laisvės žiedelis.

Neseniai pasirodė raštukas
lietuviskuose laikraščiuose tuo
buvusio LSDP. Jovaro kuopelės
nario, kur autorius per savo neat-
mintį, pastatė nemažai gyvenan-
čių Lietuvoj žmonių pavojui. Jei
tik jo raštelis papultų i gero des-
potizmo tarno rankas, tai liktų
išardytas gyvenimas ne vienam
mūsų broliui, kvėpuojančiam tėvy-
nės oru, ir liktų išplėsta ne nuo
vie no paskutinis laisvės žiedelis.
Neseniai pasirodė raštukas
lietuviskuose laikraščiuose tuo
buvusio LSDP. Jovaro kuopelės
nario, kur autorius per savo neat-
mintį, pastatė nemažai gyvenan-
čių Lietuvoj žmonių pavojui. Jei
tik jo raštelis papultų i gero des-
potizmo tarno rankas, tai liktų
išardytas gyvenimas ne vienam
mūsų broliui, kvėpuojančiam tėvy-
nės oru, ir liktų išplėsta ne nuo
vie no paskutinis laisvės žiedelis.

Rusijos pravoslavų synodas emė
vartyt karštą agitaciją, kad i IV-tą
Dumą įstatyt 200 popų-atstovų.
Valdžia sako, kad tai perdaug ir
užtektų 100 popų.

Odžini Margari.

Peles ir Kafes.

Viena kartą pelės susirinko išrinkti savo atstovą į parlamentą. Josios nominavo pirmesdį ir žengė toliau, nominuodamos kitus kandidatus.

Didžiama norėjo išrinkti katę. Tik viena smarki pelė pakilo ir nurodė joms, kad reikia išrinkti pelę. Vienok visos kitos pelės nusijuokė ir atmetė jos patarimą.

— Žiūrėkite į katę! — didžiama riktelėjo, — kokius ji turi putkius plaukus! kokius pulkius uusus! kokią puikią išvaizdą! kokius aštrius dantis! Katė yra pasiekus augtus mokslus ir žino visą pasaulį. Kas girdėjo, kad pelė būtų mūšų atstovė? Ką žino pelė apie įstatymų dirbimą, visada tik landydama po skylės?

Štai pelės išsirenka didelę juodą katę. Bet mokslinga ir aristokratiška katė gaminio įstatymus gerovės savo klasos ir suvis neturėjo nei mintyje pelių, kurios katę išrinko. Algos joms nupuolė žemyn, darbo negalima buvo gauti, pragyvenimo brangumas augo ir pelės turėjo labai nesmagų laiką. Katės gi ne kiek nepaisė pelių ir visada turėjo savo pilnus pilvukus.

Kada jau prisilartino laikas kitiems rinkimams, pelės buvo labai nežganėdintos iš tokių negerų laikų. Jos turėjo karštas diskusijas, kas vėl turės jas atstovauti, ir visose sutiko daugiau nebalsuoti už juodą katę.

Štai vėl smarkioji mažukė peliukė pasilipo ant pagrindų ir tarė: Draugai, aš esu socialistė, jūs matote, kad aš turėjau teisybę. Jūs išrinkote katę, o ji gaminio įstatymus gerovės savo klasos ir suvis neturėjo nei mintyje pelių, kurios katę išrinko. Nors nebuvo daug garsinta, vienok ir pašalinių žmonių prisirinko pasiklausti, kaip socialistai veikia, šiame susirinkime nutarta siųsti delegatą į miesto centralinį socialistų komitetą susirinkimą, kad bendrai aptarus, kaip veikti priešrinkiminę agitaciją.

Kadangi kun. Gervickas nepamatuotai burnoja ir šmeičia socialistus, tai kuopa nutarė parengti viešą diskusiją 25 d. rugpjūčio ir užkvietė kun. Gervicką į jas, kad kun. viešai parodytų, kuomi niekai socialistai ir jų mokslas.

Pribuk, Jagamastie, į socialistų diskusijas! Nedrebėk, dvasiškas tėve, kad socialistai bedieviai tave «sumuš, kleboniją dinamitu suplaisys!» kaip 28 liepos tu gyreisi per pamokslą. Socialistai neterš savo rankų žmogaus krauju!

Socialistai tai ne kun. J. L. Belford, ne kun. D. Macochas, ne popiežius Bonifacas, ne kunigai Atinosa ir Melitosa, kad reikalautų kraujo. P. K...s.

Brooklyn, N. Y. Čia skaitoma apie 35000 lietuvių, kurie turi įvairias draugijas, kuopas, ratelius, kurių ir vardus sunku suskėti, bet veikimo apšvietos bei kultūros reikalams mažai teutinkame.

Viena iš veikliausių draugijų yra LSS 19 kuopa su apie 60 narių. Tai vienatinis apšvietos švyturys Brooklyne. Per ištisą praeitą žiemą sezoną ji rengė prakalbas, referatus, prelekcijas ir teatrus, tarpe kurių sulaušė ir sunkų klasišką veikalą, Byrono misteriją «Kainas», kas atlikta su gan geromis pasekmėmis.

Nors šie vasaros karščiai visus apmarino, vienok devyniolikiečiai vis šį bei tą veikia, visur progomis naudojasi. Kadangi svetainėse netaip paranku vasaros laike, tai rengia prakalbas ant gatvių. Tokios prakal-

KORESPONDENCIJOS.

Waterbury, Conn.

LSS 3 kuopa po tulo snurduavimo vėl atbunda. Choras vėl pradėjo lavintis dainavime — kas panedėlio vakaras laiko repeticijas 103 Green gatvės svetainėje. Į chorą priimama visokių pažvalgų žmonės, kad ir ne socialistai, byle tik turi gabumą dainavime.

Liepos 21 galutinai tapo nutarta statyti ant scenos «Adomas ir Jieva», jau ir aktoriai ant svarbesnių rolių nuskirti, kaip antai: Adomo rolę loš J. Vokietaitis, turintis dailių ir didelį balsą baso, ir gabus lošėjas; Jievos rolę — atsižymėjusi soprano dainininkė ir lošėja.

«Adomą ir Jieva» sulošus, žadama kipti į «Šienapjūtę». Ign. Draugas.

Grand Rapids, Mich.

Po drg. F. J. Bagočius prakalbų, mūsų LSS 51 kuopa pradėjo energiška veikti. 28 liepos Woodmen svetainėje ji turėjo mėnesinį susirinkimą su šiuom programu:

TMD. vyrų choras padainavo porą socialistiškų dainelių; drg. Bielskas kalbėjo apie tai, «ką mums kapitalistai gero padaro», drg. Diementis kalbėjo apie «penktą dievo prisakymą», drg. Juškaitis deklamavo eiles «Karialių ir darbininkas» ir drg. Kaušius skaitė prelekciją «Nusidėjimas ir kas tame kaltas».

Nors nebuvo daug garsinta, vienok ir pašalinių žmonių prisirinko pasiklausti, kaip socialistai veikia, šiame susirinkime nutarta siųsti delegatą į miesto centralinį socialistų komitetą susirinkimą, kad bendrai aptarus, kaip veikti priešrinkiminę agitaciją.

Kadangi kun. Gervickas nepamatuotai burnoja ir šmeičia socialistus, tai kuopa nutarė parengti viešą diskusiją 25 d. rugpjūčio ir užkvietė kun. Gervicką į jas, kad kun. viešai parodytų, kuomi niekai socialistai ir jų mokslas.

Pribuk, Jagamastie, į socialistų diskusijas! Nedrebėk, dvasiškas tėve, kad socialistai bedieviai tave «sumuš, kleboniją dinamitu suplaisys!» kaip 28 liepos tu gyreisi per pamokslą. Socialistai neterš savo rankų žmogaus krauju!

Socialistai tai ne kun. J. L. Belford, ne kun. D. Macochas, ne popiežius Bonifacas, ne kunigai Atinosa ir Melitosa, kad reikalautų kraujo. P. K...s.

Brooklyn, N. Y.

Čia skaitoma apie 35000 lietuvių, kurie turi įvairias draugijas, kuopas, ratelius, kurių ir vardus sunku suskėti, bet veikimo apšvietos bei kultūros reikalams mažai teutinkame.

Viena iš veikliausių draugijų yra LSS 19 kuopa su apie 60 narių. Tai vienatinis apšvietos švyturys Brooklyne. Per ištisą praeitą žiemą sezoną ji rengė prakalbas, referatus, prelekcijas ir teatrus, tarpe kurių sulaušė ir sunkų klasišką veikalą, Byrono misteriją «Kainas», kas atlikta su gan geromis pasekmėmis.

Nors šie vasaros karščiai visus apmarino, vienok devyniolikiečiai vis šį bei tą veikia, visur progomis naudojasi. Kadangi svetainėse netaip paranku vasaros laike, tai rengia prakalbas ant gatvių. Tokios prakal-

bos jau kelios atsibuvo šale «V. Lietuvniukų» išleistuvės, kas, suprantama, labai nepatiko nacionalistų karžygiui «V. L.» redaktoriui ir kitiems vienybėčiams.

Šiais metais, kaip rinkimo prezidento metais, kuopa rengiasi išdirbti da platesnį programą. Ji turi jau pasigaminus nuosavą programą ir, orui kiek atvėsus, rengs prakalbas kaip svetainėje, taip ir ant gatvių, idant kuo-plačiausiai tą laiką išnaudoti agitacijai.

Nemažai kuopa rupinasi ir daile. Kuopoj randasi keliatas su scena apsipazinusių veikėjų ir jie su pasišventimu darbuojasi dailės srityj. Dabar jau mokinasi vieną iš geriausių klasiškų veikalų, Povylo Hysis penkių aktų dramą «Mariją Magdalię», veikalą versta iš vokiškos kalbos. Veikalas labai užimantis, paremtas padavimais iš Kristaus laikų, daug jame randasi filosofiški minčių; iš jo lengvai įgauni supratimą apie tuomlaikinius egiptėnus, romėnus, jų psichologiją ir kultūrą, apie Mariją, Judą, Kaifą ir kitus.

Lošime dalyvaus apie 40 ypatų. Perstatymas reikalauja daug trisro ir energijos. Tačiau kuopa, neatsižvelgdama ant taip sunkaus darbo, deda visas pastangas, idant atsakančiai atlikti savo užduotį. Jau nusisamdė vieną iš geriausių svetainių, McCadin Memorial Hall. Lošimas atsibus bene spalio viduryj.

Devyniolikiečių veikimas nelieka be pasekmių. Jų prakalbų ir referatų sužadino žmonių protą, jau daugumas pradeda į dalykus žiūrėti rimčiau; ir štai pastaruoju laiku Brooklyn draugijos tautos susijungti į vieną sąryšį ir bendrai rūpintis viešais reikalais, kaip tai: manoma įrengti viešą lietuvišką visuomenišką knygyną, mokyklą ir pastatyti liaudies namą. Juk tai labai išmintingas dalykas. Vienok da randasi sudemoralizuotų žmonių tarp «sventakuprių» skaitlingos draugijos, kurie mano jau išstoti iš minėto sąryšio. Mat, jiems nereikia apšvietos įstaigų, da užtenka bažnyčių.

A. Jurev.

Girardville, Pa.

Rugpjūčio 3 d. vakare kalbėjo drg. F. J. Bagočius 5-tos kuopos parengtose prakalbose. Prakalbos nusisekė. Žmonių susirinko į 1000. Tai gal pirmą kartą čia tiek daug atsilaukė pasiklausyt prakalbų.

Tarp susirinkusių buvo ir keli mūškiai, kurie bliovė per visas prakalbas. Drg. Bagočius yra visiems žinomas, kaip gabus ir iškalbus kalbėtojas, bet Girardvillėj turėjo visas spēkas vartoti, kad užrėkti klausytojus.

Drg. Bagočius stengėsi atgauti numirusią LSS kuopelę, bet sunku yra su tokiais žmonėmis. Bet drg. Bagočius labai gerai išaiškino socializmą, kad net ir, kurie išpradžių rėkė, tai paskui nutilo. Apdengimui lėšų surinkta \$6.00 aukų.

W. B. Arčikauckas.

Chicago, Ill.

4 rugpjūčio atsibuvo LSS VIII Rajono konferencija. Busuro viena iš triukšmingiausių. Prasadėjo nuo 10 val. ryto ir tęsėsi iki 6 val. vakaro.

VIII Rajono konferencijoj

dalyvavo didžiausia spēka ir nemažai radosi tautiškų socialistų. Atsilankė ir delegatai nuo S. P. lietuvių skyriaus, kad daisiznot, kuomet LSS vienysis su Soc P., ir kad paragint VIII Rajoną prisidėti prie S. P.

Kuomet prisiėjo svarstyti punktas apie prisidėjimą LSS, prie S. P., atsirado įnešimas, kad VIII Rajonas prisidėtų prie S. P., nepaisant Sąjungos. Po ilgų ginčų ir nubalsavimo, tas klausimas nupuolė: jį nevisi lygiai suprato. Vieni manė, kad VIII Rajonas prisidėtų prie S. P., apleisdamas LSS, kiti manė, kad VIII Rajonas prisidės prie S. P., idant sugriaut LSS.

Klausimą reikėjo kitaip suprast. Jei VIII Rajonas būtų prisidėjęs prie S. P., tai tuomet nebūt apleidęs LSS, bet tik būtų parodęs LSS pavyzdį, kaip galima prisijungti prie S. P. Kad VIII Rajonas dabar neprijungė, tai nėra taip svarbu, nes tikimės, kad su laiku tai padarys.

Kada priėjo laikas svarstyti, kad VIII Rajonas prisidėtų prie S. P. lietuvių skyriaus, kad išvien vartyt agitaciją už S. P. kandidatus, tada pakilo didelis triukšmas. Nekurie sąjungiečiai užsiuolė, kad su S. P. lietuvių skyriaus agitatoriais negalima joku budu išvien vartyt agitaciją, kadangi S. P. liet. skyriaus delegatai pareikalavo, kad laike agitacijos nebūt agituojama nauji nariai prie LSS, bet tik prie S. P., nes S. P. agitatoriai negali agituoti už LSS. Aufr. Karalius.

So. Boston, Mass.

Šiandien, 4 rugpjūčio atsibuvo socialistų svetainėje prakalbos. Jas parengė 60 kuopa. Kalbėjo Michelonas apie popiežių, kardinolų ir kunigų šv. darbus, ypatingai apie Urbono VI-to, apie jo intrigas, papirkimus, žmogžudystėmis išrinkimą, apie jo paleistuvingą ir žmogžudišką gyvenimą. Kalba buvo įspūdinga ir karšta.

Kalbėtojas užbaigęs savo kalbą paaiškino apie Ettor-Giovanitti reikalą ir ragino, kad publika tam kiek paaukautų. Perėjus per publiką pp. Michelonienė su Neviackiene, surinkta \$18 ir 1 c.

Potam Antonovas kalbėjo apie «mūsų dienų kriminališkumus». Atliko gerai. Žmonių buvo apie 200. 60 kuopa ateinančią žiemą vėl rengs prakalbas, koncertus, paskaitas ir diskusijas, iš ko bus nauda, kaip kuopai, taip ir Sąjungai ir visiems So. Bostono lietuviams. Praeitą žiemą ji pradėjo darbą tik su 35 sąnariais, o iki pavasario dasivarė iki šimtui. Ateinančią žiemą tikimasi prie kuopos pritraukti da 100—200 narių, nes So. Bostono lietuvių žymiai kyla, pradeda apšvietą mylėti ir prijaust socializmui. Per šias prakalbas prisirašė 5 nauji nariai, ir tai be kalbėtojų paraginimo.

Da dalykas tame, kad So. Bostone širvydinių patrijotų yra tik keli ir tie silpni, nei rašte nei kalboj netikę; mat, visi gaudėsi ir energiškesni eina su socialistais.

«Kelevis» patrauktas teisman kun. Bukaveko, o «Laisvės» tautiečio A. Ramanauko. Raulinaitis.

AUKOS.

Ettor-Giovanitti bylai.

Ashley, Pa. Per vestuves pas P. Kozminską susirinkusie jie aukavo vedimui Ettor-Giovanitti bylos:

F. Zaylsis, S. Majauskas, M. Burgis ir A. Kozminskas po \$1; A. Lawnikaitis 50 c., K. Lukoševičius 35 c.

Po tam susirinkusie draugai sumanė pereiti per miestelį, renkant aukas. Tas darbas pavesta F. Zayskiui ir S. Majauskui, per kuriuos aukavo:

P. Lukoševičius ir K. Sinkevičius po \$1.00; S. Kanewka, M. Miadelis, K. Kanewka, J. Jankauskas, P. Šideckis, M. Polak, J. Tarutis, B. Potelunas, Shorti, Klim, Horan, P. Bukevičius, F. Comely, F. Plege, J. Donhor, D. Vantkevičius ir M. Stankevičia po 25 c.; K. Bartkus 30 c; K. Butvilno ir K. Petrowsko po 15 c; J. Dalis 25; A. Janavičius, Grenroll, J. Wilims, S. Hiwens, M. Griška, S. Širikin, M. Dailidas, J. Brukas po 10 c; P. Sinkevičia 50 c, I. Olsari 2 c. Viso \$13,32.

Aukos gautos ir perduotos, viso \$13,32. «Kovos» Adm.

Iš Taunton, Mass. T. Agurkis prisiuntė aukų \$2,20.

\$2,20 aukų gauta ir perduota. «Kovos» Adm.

K a n k i n i a m s.

Paterson, N. J. 14 liepos vestuvėse drg. V. Dilias su pana Gendruta Bartkevičiute dalyvavo vietinės LSS kuopos draugai ir šiaip pirmieviški žmonės. Jie ir susitarė tas vestuves pažymėt aukomis geriams dalykams. Aukavo:

V. Dilias, V. Klimas, K. Podrezas ir K. Čerkauskas po \$1; T. Sarapas, J. Jonikis, E. Jonikienė, A. Bendoraitis, E. Kunderas ir A. Stankauskas po 50c; A. Masevičia, J. Ginkauskas ir M. Klimukė po 25 c. Viso \$8,25.

Svečiai paskirstė aukas šiaip: \$5,25 kankiniams, o likusius \$3.00 išleidimui knygos «Moteris ir Socializmas». \$3.00 siunčiu «Kavos» Adm., o \$5,25 K. Šelp. K-to izdininkui.

E Kinderis.

\$3.00 «M. ir S.» gauta. Adm.

Pittston, Pa. Per pasilinkėtinimą pas P. Šliakaitį dienoje jo varduvių, aukavo kankiniams šie draugai: K. Mikučionis, J. Petrika, V. Patašius ir P. Šliakaitis po 50 c; J. Savickas ir J. Greblika po 25 c. Viso \$2,50. P. Šliakaitis.

Aukos \$2,50 gauta ir perduota J. Ramanaukui. «K.» Adm.

Redakcijos atsakymai.

L. G a b r i l o v i c h i u i. Tamstų kuopos pranešimą įdėsimė į sekantį numerį.

J. S t a n e l i u i. Gaila, kad negalėjom įdėti į N 32 Jūsų pranešimo apie konferenciją; pirmėliai prisiuntėt.

L. Š t e l i u i. Drg. Albinas Juozapavičius, Jūs sakote, buvo užmuštas 4 gegužės, o tik dabar apie tai tepranešate. Perdaug suvėliuta žinia. Turbut, ji buvo jau kituose laikraščiuose pirmiau išspaudinta, pertat nesunaudosime, nors rašote neblogai. Rašinėkite mums daugiau. Pr. G.

SATYRO UŽPEČKIS.

PERKUNUOJU.

Sel! Klausyk tu, gauruotas biese, ar tu nežinai, kur dingo mūsų laikraštinių susivažiavimas? Galbut, ir tu pats atsimeni, kaip mūsų laikraščiai bubnijo apie tą busiantį laikraštinių susivažiavimą; kaip daug pridavė svarbos. O gal tu, šėtono vaike, nujojai tą užmanymą po velniais? Jei taip, tai aš pirmutinis perkuniškai protestuoju ir reikalauju-pajieškau to užmanymo apie laikraštinių susivažiavimą.

Aš nenoriu, kad mūsų patrijotiški laikraščiai taip ubagiškai skurstų, neturėdami apie ką rašyti, vien tik dėlto, kad tu, peklos vaike, nujojai tą užmanymą. Atsimink, jei tu nesugrąžinsi umai to užmanymo, aš tau visus plaukus išravinėsiu po vieną, ir liksi plikas kaip tilvikas.

Aš irgi rengiausi keliauti į tą laikraštinių susivažiavimą, o dabar nei man progos nebus ten dalyvauti ir valgyti gardžią tautišką vakarienę. Tu, šėtone, nežinai, kaip yra gardžios tos tautiškos vakarėnės tautiškuose mūsų susivažiavimuose, tu paragavęs, «bečia», išsižadėtumei ir savo pekliškos smalos.

Negana, kad vakarienė gardi, bet ten visuomet yra, — ohi kaip čia pasakius, — mūsų tautos sim-pamundėliai — mūsų tautos esu-tės-gegužės, kurapkutės. (Atsip-rašau sesučiui, aš nenoriu įžeisti jūsų jautrius jausmus, vien tik sakau iš didelės jums paguodonės). Kaip atsisėda šale, kaip pradeda smailiai žiūrėti ir saldžiai kalbėti (žinoma, lietuviškai), žmogus ir imi tirpti, taip kaip «aiskrimas» šilumoj.

Ir tuomet jauti, kad sykiu su tavo ir jos krutine kilnojasi visos tautos krutinė. Kaip smagu! Pats esi tokiam dideliame linksmume ir sykiu visa tauta džiuglasi. Ar tu, apšepęs biese, numanai, kokią skriaudą darai mūsų tautai, nunešdamas po šimts cibukų tą taip brangų ir garbingą mūsų tautos užmanymą? Nešk kuo-greičiausiai į atgal, o jei ne, tai tau artinasi galas, ir negarbingas galas.

Tasikas.

DISTINGUO.

Vienas vokiečių pralotas turėjo savo diecezijoj kunigą, žmogutį paprastą, najvišką, kuris turėjo paprotį nuolat prijungti prie visų savo atsakymų lotinų žodį «distinguo» (atskiru). Vieną kartą pralotas skaitlingame susirinkime užsigėidė juokų sau pasidaryti iš to kunigo paprastumo ir rimtal užklausė jo: «Jūsų mylšta, Tada, ką darytum, jeigu sąlygos verstų krikštėti kudiųkį sriubai»

— «Distinguo» (atskiru), — tuoj tarė užklaustasai, — krikštėti sriuba iš jūsų mylistos virtuvės tikrai būtų mirtinas nusidėjimas, bet sriuba iš jūsų valdomojo ligonbučio galima būtų drąsiai suteikti tą sakramentą, nes, jei ji nėra visai tyras vanduo, tai mažai truksta.

Pr. G.

LIGONBUTYJ.

— Jūsų mylšta, atvežė darbininką, kurį traukinys pervaziavo. — Nuneškite jį į lavonruimį. — Bet jis gyvas! — Gyvas! Tai lai eina namo. Abs.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

Liet. Laisvės Kliubo piknikas. 10 rugpjūčio atsibuvo L. L. K. piknikas. Nors diena iš ryto buvo lytinga, bet žmonių atsilankė pusėtinai.

Nors piknikas philadelphiečiams nenaujiena, nes čia kiek yra draugysčių, klybų, tiek ir piknikų buva, bet iš šio pikniko gali imt pavyzdį ir kitos draugystės. Juk gėrimų čia buvo daugiausia, nes už 1 dol. įžangos — galėjo gert kiek norėjo, bet muštynių nei areštų nebuvo, kaip kad buna per šv. Petro, šv. Raulo, šv. Juozapo ar Raudon kepurių Kliubo piknikus, kur pralieja šv. katalikišką kraują ir pakliuva kalėjimui, o paskui, kad laikraštis aprašo jų pasielgimus, nori sudinamtuoti spaustuve.

Kodėl šitam pikniko neatsitiko nieko blogo? Todėl, kad čia mažai buvo gerų katalikų, kad čia dalyvavo laisvesni žmonės, net ir policistų taip kaip ir nebuvo, o vienok buvo gera tvarka. Į L.L.K. pikniką ne sarmata atsilankyti ir pasilinkę minti ant tyro oro buriuje civilizuotos publikos.

Kaulakis apgina vargonininką. Nedėlio 11 rugpjūčio kun. Kaulakis užgynė po smertelnu grieku kalbėti apie vargonininko areštavimą už perzengimą lytiškosios etikos įstatymų. Bet už ką jį areštavo ir veik savai tų laik kalėjime, kol už jį ir jo bendrą neužstatė po 700 dol. kaucijos — tai gėda pasakyti.

Mat, bažnyčios tarnam viskas valia daryti, kol nieks nemato, o jei kas pamatęs pasakoja kitiems, tai smertelnai griešija. Ar ne gerai... 9999.

Nusizudė pulkininkas. Nusizudė pulkininkas G.G. Cornwall. Jis buvo išmėtes \$140,000 pinigų, kuriuos jam patikėjo draugai ir pažįstami. Bijodamas areštavimo ir gėdos, pasidarė sau galą.

Prarijo \$80, kad netektų plėšikui.

Plėšikas norėjo atimt \$80 nuo jureivio Arney. Jureivis umai prarijo keturias bumaškas po \$20. Paskui plėšikas tapo suareštuotas. Policija reikalauja tų bumaškų, kaipo darodymo pries plėšiką.

SAJUNGOS REIKALAI.

LSS. Referendum N IV. Su šiuo «Kovos» num. diskusijoms apie referendum N IV vieta organo uždėdam. Principų deklaracijos klausimas eis nubalsavimui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Ne faktai, o išmislas.

Drg. Purvis remiasi ant Europos Soc. d. partijų, bukten yra kokios deklaracijų blankos. Tas juokinga. Aš buvau nariu Vokietijos Socialdemokratų partijos ir man įstojant nieko daugiau nereikalauta, kaip tik vardo, pravardės ir adreso. Ir pats priiminėjau narius tokiu-pat budu.

Gaila, kad mūsų draugai užima tiek vietos ir laiko nereikalingiems darbams, ir vis dėl ko kio ten «demokratiškumo». Laiskas prie darbštumo, o ne tokio «demokratiškumo»! Pranas Svotelis.

Prie LSS. Referendum N VI

LSS. 19 kuopa padavė pataisymą prie 89 kuopos įnešimo atmeti statistiką, o įvesti Sąjungoje metinius kuopų raportus (žr. «Kovos» N 31, Ref. VI). Pataisymas yra sekantis: Jeigu referendumas priims, tai pasiganėdinti metiniais kuopų raportais, bet galutiną statistikos klausimą atidėti VII Sąjungos Susivaziavimui, kur delegatų galės nuodugniai apkalbėti statistikos geras ar blogas puses.

Jei bent viena kuopa šį pataisymą parems iki 8 d. rugsėjo 1912, tai dalykas eis referendumui kartu su įnešimu. Kuopos savo parėmimus malonės siųsti LSS. Sekretoriui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Prie LSS Referendum N VII.

LSS. 19 kuopa prie referendum N VII padaro pataisymą (žr. «Kovos» N 31), kad LSS. susivaziavimas 1913 m. būtų laikomas dienose tarp Kalėdų ir Naujų Metų.

Jei bent viena kuopa šį pataisymą parems iki 6 d. rugsėjo, tai dalykas eis referendumui kartu su įnešimu. Kuopos savo parėmimus malonės siųsti LSS. Sekretoriui.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Įnešimas LSS. referendumui.

LSS. 10 kuopa (So. Bostone) savo susirinkime 26 birželio vienbalsiai nutarė įnešti sąjungiečių referendumui klausimą apie geresnį suorganizavimą kankinių šelpimo.

Visi mes suprantame, kad kankinių šelpimas nesutvarkytas pas mus kaip reikia. Kankinių šelpimo organizacijos kasa beveik tuščia. Tik retkarčiais tai vienur, tai kitur parenkamos aukos. Jokios sietemos, jokios organizacijos aukų rinkime nėra. Kadangi dabar, revoliucijai Rusijoje ir Lietuvoje kulant, — kankiniams vis daugiau reikės aukų, kadangi didelė dauguma kankinių neaprupinta — mūsų kuopa vienbalsiai nutarė kviesti Sąjungos draugus apsidėti metiniu mokesčiu po 25 c. nuo nario.

Kankinių šelpimas tai mūsų priedermė. Šelpimas turi remtis ne tiek ant aukų, kiek ant priverstinių mokesčių. Nėra nei mažiausio reikalo bijotis, kad tai užkenktų Sąjungai. Atbulai, tai tik sustiprins visų dvasią ir priedermės pajautimą. Du metai atgal, kuomet panašus įnešimas buvo atmetas, buvo suvis kitoks padėjimas. Tuomet da žmonės nebuvo taip atšalę prie kalinių, tuomet da nebuvo sutraukti ryšiai, ypatingai, ypatingai ryšiai. Dabar visai kas kita. Daugelis kalinių visiškai užmiršta. Ir nėra, kas jiems pagalbos ranką ištiestų. Neužmirškime, draugai, apie savo priedermę sulyg savo draugų nelaimėje ir sulyg Rusijos ir Lietuvos revoliucijos.

Varde 60 kuopos: L. Pruseika. V. Paukštys. P. Svotelis.

Nuo pasirodymo šio įnešimo «Kovoje» bėgyje 90 dienų jei bent trys kuopos iš atskirų rajonų jį parems, tai dalykas eis LSS. referendumui. Kuopos savo parėmimus malonės siųsti LSS. Sekretoriui.

LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius.

Kam mums reikalinga principų deklaracija.

Principų deklaracija sukėlė Sąjungoje nemažai vaidų. V. K.—tas atmetė ją, kitaip sakant, paliko sąjungiečių liuosai valiai daryti «affidavit» link VI Susivaziavimo priimtos litanijos, Sąjunga aprimo. Bet ar pas mus norima tvarkos? Tuojau IV R. jono konferencija su protestu prieš V. K.—tą, kam jis drįso pasikėsiuti ant Sąjungos referendum N III, 1911 m. bet tikroji prasmė — kam jis drįso išklausti žmonių balso? O 52 kuopa įneša, kad turi visi priimti deklaraciją, kuri patinka gal tik vienai 52 kuopai.

Todėl LSS. 1—ma kuopa susirinkime, leikytame 28 d. liepos, įgaliojo komisiją, kuri vardan kuopos turi apsvarstyti 52 kuopos įnešimą ir savo nuosprendį paskelbti «Kovoje».

Mēs, komisija, peržiūrėję 52 kuopos «naują deklaraciją», atrandame, kad:

1) Toji deklaracija nėra aplikacija arba prašymas į LSS. narius. Pačios jos aplikacijos, kurios pas mus įėjo į madą, irgi tik pasidėkavojant VI Susivaziavimui, jokios juridiškos vertės neturi. O 52 kuopos proponuojamoji «deklaracija» yra veik tie patys klausimai, kaip ir aplikacijoj, išskyrus gal, kad aplikacijoj nėra visokių bauginimų, kas tinka mažiems vaikams, o ne suaugusiems žmonėms.

2) Deklaracijoj pasakyta: «Priguli prie Socialist Party nuo.....» Jeigu sąnarys priguli prie Soc. P., jis jau yra išpildęs panašią kortą (aplikaciją), be jokių bauginimų, ir tokiu būdu reikalauja rašytis po 52 kuopos siuloma blanka, jei ir norėtum kad kiekvienas socialistas pasirašintų po tokia.

3) Neuzilgo S—ga gal prisidėti prie tos pačios Soc. Party ir kiekvienas narys turės pasirašyti arba išpildyti aplikaciją. Tai kam mums dabar užsiiminėti tokiais nesubrendusiais darbais?

4) Buvo paskalai, kad S—ga turi turėti aplikacijas visų narių, nes ta reikalinga prie S—gos užregistravimo valstijose, kur da nėra užregistruota. Pasirodė, kad tas tvirtinimas irgi neturi jokio pamato: mūsų organizacija yra apšvietos organizacija — jokių benefitų (pašalpos) nemoka ir jokių aplikacijų mums nereikia. Raštiškas pripažinimas prie principų tiek

Org. J. Bulota. Sek. J. Kačergis. Išd. A. M. Metilionis.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Už Gegužį, Birželį ir Liepos mėn. 1912 m.

IPLAUKOS.

Mėnesinių mokesčių:

Table with 4 columns: Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo, Kp. Įmokėjo. Rows 1-31.

—pat reiškia, kaip geležinė gyva meška. Kas norės po ta «deklaracija» pasirašyti — pasirašys ir vėl atsiskakys nuo jos, jei jam taip patiks, ir nei 52 nei 45 kuopos tokiam negalės nieko padaryti.

5) Tokia «statistika», kaip «pasirašymas vardo», «prigulėjimas prie S—gos nuo...», «prisirašymas per..... kuopą.....», ect. yra darbu neturinčių jokių sąvokos apie statistiką, nes narių vardai yra «Kovos» Administracijoj, prisirašymo sąnarių laikas taipgi yra, nors gal ir nevisų. Bet kam tas reikalinga? Sąjunga, kaipo socialistiška organizacija, jokių privilegijų nepripažįsta ir jų neuteikia nei seniems nei naujiems nariams. Viršininkais gali tapti išbuvę S—goje vienus metus, o tą ir be 52 kuopos proponuojamos statistikos galima susekti, ar narys yra «vienų metų» socialistas ar ne.

Išbraukus tą viską, kas yra mums nereikalinga, kaip ve: deklaraciją, prigulėjimą prie S. P., laiką prigulėjimo prie Sąjungos, «prisirašymą prie kuopos(!)», nieko toje deklaracijoj, kurią 52 kuopa siulo, nelieka. Tad, sąjungiečiai, nesibijokite rašytis ant blankos, nes, išmetus visus neapmašytus dalykus, nebus nei po kuom rašytis.

LSS. 1 kp. įgaliota K—ja: J. Stasiulevičius. A. Dagis. A. Bernotas.

Draugams So. Illinois Rajono.

Pirmoj Konferencijoj, laikytoj Benld, Ill., 19 gegužio 19-12 m., mes nutarėme laikyti antrą rajono susivaziavimą E. S. Louise už mėnesio. Bet antra konferencija umai negalėjo įvykti dėlėi atsilankymo drg. Bagočiaus su prakalbomis mūsų rajone ir kitur.

Dėlėi nedidelio skaitliaus delegatų, pribuvusių pirmon konferencijon, mes priversti buvome daugelį svarbių klausimų atidėti ant sekančiosios konferencijos.

Malonės dalyvauti, visos So. Illinois kuopos, su mandatais ir naujais sumanymais ir apsvarstyt neuzbaigtus reikalus. Konferencija atsibus 18 d. rugpjūčio 1912 m., 9 val. ryte, S. Jociaus svet., 537 Collinsville Ave., E. St. Louis, Ill.

Org. J. Bulota. Sek. J. Kačergis. Išd. A. M. Metilionis.

Table with 7 columns of numbers: 32 4.40 80 1.80 138 11.00 178 9.40...

Viso \$957.65

Pavienių sąnarių mokesčiai.

A. Žalys 4.50; A. P. Šukys 4.00; M. D. Palevičius 3.05; E. Rake ta 3.00; A. E. Vasaitis 2.47; A. Latvis 2.25; S. Rauduvė, A. J. Bakšas ir P. Kietis po 2.00; J. V. Časper 1.80; A. Paskevičius 1.70; J. Preikšas 1.50; F. Klembauskas 1.25; L. L. Mikalauskas, K. Kregždys, Wm. Kornillo, A. Dragoniutė, S. Shleder ir M. Kessel po 1.00; A. Marcinkevičius 30c.; A. Tektorius 30c.; J. R. Pušins 28c.

Viso 38.46

Prenumerata «Kovos».

Per Malinauskienė 8.50, per Petrikį 4.50, per Surdoką 4.00, per Audicką 3.75, per Butvėl 3.00, per Raulinaitį 2.25, per Gulgą, per Šlekaitį, per Dargužį, J. Zaleckas, K. Vaicekauskas, J. Plepys, J. Dambrauskas, per Dementį, Lith. Library, Lith. Political Club, F. Sadin, J. Geleželė, J. Šukis, A. G. Markevich, J. Jankevičius, P. Pačkanskas, J. Adams, J. Baltušoninkas, N. S. L. R. Alliance, P. Warnes, A. Pašakarnis, S. Paknis, J. Bulot, T. Pelis, A. Remeikis, F. Pukšnis, P. Vaitekunas, G. K. Lemon po 2.00; LSS. D. Br. 9 kp., 1.96; per Šestoką 1.75; per Vaitekuną 1.25; per Pobedinskį, M. Giraitis, per Klingą, per Mizarą po 1.50; per Stasiukelį, F. Lynch, per Geibį, J. Vaičiūnas, W. Chesman, per Vilt-rakį, J. Klimas, per Vaitulionį, per G. Matan, Mrs. M. Bekker, J. Burke, per Kupčinską, A. Vaskenovitch, A. Kairys, J. Petkus, A. Gimbutis, LSS. D. Br. 15 kp., E. T. Spugis, S. Alšauskas, B. Gaudis, J. Giraitis, S. Boris po 1.00; per Smigelskį 90c.; P. Mordus, per Soc. Party, per Glavecką, per Varnagirį po 50c.; per D. A. 40 c.; per Am. News Co. 38c.; S. Zaremba 25c.

Viso 118.89

Pavieniai Kovos num. ir prenum. kortos.

Pren. kortos: LSS 17 kp. 5.00, M. Šalna 2.00, F. Malinauskienė 1.25, J. Dementis, K. Sitavičius, P. Glaveckas po 1.00. Pavienių «Kovos» NN 40.33.

Viso 51.58

Charteriai.

Kuopos :39, 49, 86, 108, 173, 174, 176 ir 178 po 1.00. Viso 9.00

Įvairių įplaukų.

Už randą ir gazą 42.25, už apgarsinimus garsinamus pagal kontraktus 88.78, už literatūrą (seniau išduotą) 91.60. Viso 222.63

SUTRAUKA IPLAUKŲ

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows: Buvo išde Gegužio 1, 1912... 469.52, Mėnesinių duoklių... \$957.65, Pav. narių mėn. mokesčių... 38.46, Prenumeratų «Kovos»... 118.89, Pavieniai «Kovos» numeriai ir pren. kortos... 51.58, Už apgarsinimus (cash)... 41.87, Už literatūrą (cash)... 111.02, Charteriai... 8.00, Pren. «Trimito» (LSS. 23 kp.)... 1.00, Įvairių įplaukų... 222.63, Už pašalinius darbus... 152.62, Išviso 2173.84

IŠLAIDOS.

«Kovos» išlaidos.

Statymas 461.00; pačtas ir nuvežiojimai 85.95; spauda 170.62; popiera 133.25. Viso 850.8

Namų išlaidos.

Randa 105.00, gazas 5.20, elektra 8.89. Viso 119.09

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas 24.10; popiera 36.15, spauda 9.50, apdarymas konstitucijos 4.78, vertimas cirkuliario 1.50, lankstymas LSS. konstitucijos 1.00. Viso 77.03

Visoki išdavimai.

Krasos ženkleliai 67.12, ekspresas 7.10, L. S. Kupčinskui (V. K—to sekr. iškaščiai) 0.85, laikraščiai redakcijai 2.98, klišės Kovai 2.90, parašas ant spaustuves langų 2.50, 3 skrynūtės sąnari-nėms kortoms sudėti 2.00, atramentas presiui 1.60, važinėjimui 1.80, už raštus Kovai 1.50, registruoti laiškai 1.32, išplovimas spaustuves ir red. kambario 1.25, užlaida ir pataisymas spaustuves lango 1.35, plunksnos 1.20, sietkos langams 1.00, pren. sve-timų laikraščių vieton Kovos 1.50, carbon popiera (duplikatams) 60c, blotting popiera 25c, sluota 25c, voleliai presiui 1.75, žirkles 10c, popiera S—gos Sekr. 40c, muilas 45c, pašalniai 65c, sutaisymas benziniui blekinės 15c, sagučiai ir klįjal 70c, benzina 78c, kempė 5c. Viso 110.10

Algos.

Redaktoriniui 180.00, Administratoriui 195.00, knygvedžiui 112.50, Centro sekr. 45.00, už tvarkymą sąnarių kortų (Ig. Rudminui) 24.00. Viso 556.50

Inventorius.

Raidės 8.61, paipa vandeniui lieti 1.90. Viso 10.51

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows: Kovos išlaidų... 850.82, Algos... 556.50, Namų išlaidos... 119.09, Pašalinių darbų išlaidos... 77.03, Visokių išdavimų... 110.10, Inventorius... 10.51, Literatūros pirktą (nuo Olszewskio)... 20.65, Soc. ženkli. (nuo Soc. Lit. Co.)... 11.45, Popiera LSS. reikalams... 15.18, Viso kartu 1771.33

Iplaukė išėjo

Lieka

«TRIMITO» FONDAS.

Buvo išde 14.23. Išmokėta konsulio iškaščiai pers. «Trim.» 2.64. Lieka 11.59

PROPORCIJONALIŠKŲ MOKESČIŲ.

Viso sumokėta... 177.50, Atiduota skolos J. O. Širydai... 50.00, Lieka 127.50

Administratorius A. Žymontas.

F. Kušleika, J. Gaigalas, P. Staneiš

Turtų Kon. Kom.

F. Kušleika, J. Gaigalas, P. Staneiš

Vertical text on the right edge of the page, possibly a page number or index.

Clix Cigarettes

Iš maišyto tabako įvairių tautų.

10 cigaretu už 5 centus.

Didžiausias vertės cigaretai. Tabakai parinkti išlavintų žmonių, kurie pažįsta kiekvieną lapą, kokios jis šalies. Naudingai kuponai kiekvienoje dėžutėje. Susidėk juos. Už 10 kuponų gausi bakšą cigarečių dykai. Parsiduoda visur.

5¢

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

- 131 kp. So. Omaha, Nebr. A. Kairys 923 N. 25 st Omaha, Neb
- 133 kp. Norwood, Mass. M. Akeleitis 1675 Washington st.
- 134 kp. West Fitchburg, Mass. V. J. Pezeolgauskas 22 Norwood st
- 136 kp. Rumford Falls, Me. K. Petrašūnas 215 Franklin st
- 137 kp. Kensington, Ill. E. Algimantavičius 12001 Indiana ave Pull Sta. Chicago, Ill.
- 138 kp. Cicero, Ill. Alb. Astrauskas 1435 48th Ct
- 142 kp. Pawnee, Ill. J. Yoga, box 71
- 143 kp. Williamstown, Pa. P. Staankunas Box 11, Rehnerton, Pa
- 144 kp. Haverhill, Mass. J. Jurkūnas Box 370
- 145 kp. Wallingford, Conn. J. V. Stalloraitis 74 So. Cherry st.
- 147 kp. Elizabeth, N.J. A. Kibilda 200 First st
- 148 kp. Denver, Colo. M. Vekerotas, 4679 Pearl st
- 150 kp. W. Hanover, Mass. A. Gulbina National F. Co.
- 151 kp. New Kensington, Pa. K. P. Rutkus Box 164
- 152 kp. Sheboygan, Wis. S. Voynilas 1115 N. 14 St
- 153 kp. Wilson, Pa. A. Andruška Box 92
- 156 kp. Beloit, Wis. K. Didžiurgis, 109 Prospect st
- 157 kp. Detroit, Mich. V. Zomaitis 150 Brandon ave
- 159 kp. E. Cambridge, Mass. P. Jurevičius 877 Cambridge str
- 160 kp. Des Moines, Ia. K. Silligas 701 E Court ave

- 161 kp. Kearny, N.J. J. Mitchell 271 New York av., Newark, N.J.
- 162 kp. Boston, Mass. M. K. Virbalas 92 Salem str
- 163 kp. Salem, Mass. A. Ciras 14 South str
- 164 kp. Westernport, Md. M. L. Balčiūnas Box 239 Piedmont, W. Va
- 165 kp. Port Washington, Wis. S. Kuprevičius R.R. 1 Box 53
- 166 kp. Monessen, Pa. K. M. Kazlauskas Box 453
- 167 kp. New Bedford, Mass. Jurgis Gricius Box 562
- 168 kp. Great Neck, N.Y. K. Lipskis Box 238
- 169 kp. Terre Haute, Ind. V. Povilaitis 1224 Tippecanoe st
- 170 kp. S. Englewood, Ill. M. J. Dašūnas 234 S Oakley av Chicago, Ill
- 171 kp. Manchester, N.H. N. A. Rastenis 343 Chestnut st
- 172 kp. Gary, Ind. F. Drachas Box 476
- 173 kp. Batavia, Ill. J. Tomkevičius 99 So. Prairie st
- 174 kp. Chicago, Ill. A. Spranaitis 4524 So Wood st
- 175 kp. Joliet, Ill. J. Rutkauskas 102 Davis ave
- 176 kp. Taunton, Mass. J. Agurkis 133rd st
- 177 kp. St. Charles, Ill. K. Šeštokas 111 W. Main st
- 178 kp. De Kalb, Ill. A. Kristopaitis 1003 Market st
- 179 kp. Moline, Ill. B. G. Daučas 913 4th ave
- 180 kp. Auburn, Ill. J. Samuel Box 89

- „Kovos“ agentai.**
- J. A. Tilindis 1115 Exchange ave., E. St. Lois, Ill.
- A. Kalasky Box 1306, Renton, Wash.
- M. K. Žvingilas R.F.D. Simsbur, Conn.
- P. Glaveckas 873 Hollins st. Baltimore, Md.
- J. Kalakauskas 121 Green st., Worcester, Mass.
- J. J. Vaitkevičius 48 Walnut st., New Haven, Conn.
- J. Bindokaitis Henry st., Rochester, N. Y.
- P. Šiekaitis 953 Wyoming ave., Pittston, Pa.
- V. Patalavičius, 325 N. 2 nd st., Philadelphia, Pa.
- A. Kiškunas 88 Charter vak ave., Hartford, Ct.
- K. Demikis 41 New Empire st., Wilkes-Barre, Pa.
- „Dilgėles“ 2400 5th ave., Pittsburgh, Pa.
- „Aušra“ 3149 So. Halsted st., Chicago, Ill.
- P. Kaušius 25 W Leonard st., Grand Rapids, Mich.
- A. Mizara 242W. Broadway., So. Boston, Mass.
- J. Ližaitis P. O. Box 217, Larksville, Pa.
- M. Šliakys Scranton, Pa.
- A. Žilinskas Meriden, Bonn.
- P. Šimkus Columbia Box Lumb. Co. So. Bend, Wash.
- F. J. Pobedinski 667 3-rd st., Milwaukee, Wis.
- J. Stankus 85 Fremont st., Grand Rapids, Mich.
- J. Žvingila 1711 E. Matheny ave., Springfield, Ill.
- J. Bukantis 77a Endicot st., Boston, Mass.
- F. Stasiukelis Bex 1588, Fichburg, Mass.
- A. J. Neris 166 Spruce all., Phillipsburg, N.J.
- P. Vaitiekunas 827 W. 33 pl., Chicago, Ill.
- W. J. Butwell 1331 So. 50-th ave., Cicero, Ill.
- D. J. Klinga 49 Limerick st., Gardner, Mass.
- A. Kubillus 1214-17 st., So. Omaha, Neb.
- J. P. Cepulis 1070 Wyoming ave., Pittston, Pa.
- J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.
- J. Dementis 25 W. Leonard st., Grand Rapids, Mich.
- M. Senkus 46 Knox st., Lewiston, Me.
- J. Petrikis 1540 Ross ave., Scranton, Pa.
- A. A. Reklaitis 234 Wayne st., Jersey City, N. J.
- S. Karalius 342 Lenox st., Norwood, Mass.
- K. Šeštokas 1671 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
- A. Vainorius 2220 Tustin st., Pittsburgh, Pa.
- G. J. Guzevich P. Box 155, Benld, Ill.
- J. E. Vasaitis 86 30-th st., Detroit, Mich.
- A. S. Šmigelskis 95 Weyl st., Rochester, N. Y.
- V. T. Jokymas 71 William st., Wallingford, Ct
- K. J. Gelezele 44 Parkin st., Baltimore, Md.

Telephone So. Boston 845 M

Dr. F. Matulaitis

495 Broadway SO. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos:
Nuo 12-2 dienų ir nuo 7-9 vakare. Nedėliomis iki 3 val. po pietų.

FARMAS PARDUODU.

Lietuvių Kolonija Michigan Valstijoje.

Kur turi pirkti 105 Lietuvių farmas. Mason County turi pardavimui gyvenamąjį farmų su triobomis ir sodnais. Žemės molis su smėliu ir juodžemis. Lake County turi pardavimui daugybę neįdirbtos, geros žemės farmoms. Parduoda pigiai ir ant lengvo išmokėjimo. Adresuokit tuoj gausit lietuvišką informacijos knygelę ir mapę DOVANAI.

ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

Siunčiu pinigus į visas pasaulio dalis

ESU PO KAUCIJA.

Jei Jums, skaitytojai, patinka „Kova“ su mano raštais ir mano redaguojamos „Dilgėles“, tai patiks ir šis teisingas mano patarnavimas pinigų siuntimo. O jūs siųst pinigų per mane, aš siųsiu savo raštus Jums į „Kovą“. Nuo Jūsų priklauso, kad galėčiau „Kovoj“ rašyti. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždarbio nevisada galima. Savęs nenuskrausdam, paremsit mane nors menku uždarbiu ir aš galėsiu „Kovoj“ rašyti. Ranka ranką mazgoja — ar nei Pinigų kalnas tuo prisilietu, kas tik pareikalauja.

J. BALTRUŠAITIS, 2400 5th ave., Pittsburgh, Pa.

23 AKMENAI „RAILROAD“ LAIKRODŽIUS.

Ausuko užkaukimas ir uždarbimas, vyrams ar moterims. Aukso dengimo, auksinio, sidrurno, žilto, bronzinio, žalio, mėlyno, raudono, juodo, baltos spalvos. Lūkestai abiejose pusėse, geras mechanizmas, geras angariškas apšvietimas, geras šaltas laikas, specialiai vartojamas per taranjančius prie geležinkelio ir per uolius kolančius. Paskelbimo vyriausiąją moterišką laikrodį užimtum \$35.00, jei jį tau atlytų pirkti iš kalbos pardavėjas. Prie laikrodžio bus duodama 14 karotė paukščių rožė, ir 1000 žalių dykai. EXCELSIOR WATCH CO. 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

SOCIALISM IS COMING--NOW

By WINFIELD R. GAYLORD

A Powerful, Illustrated Propaganda Pamphlet Showing the SOCIALIST PARTY TRADE UNIONS & CO-OPERATIVES

the three ways in which the Toiler is winning his way to Freedom.

1 Copy - \$ .10
12 Copies - .75
100 Copies - 5.00
Sent Postpaid

LABOR PUBLISHING CO.

966 Chouteau Ave. ST. LOUIS, MO.

IGNAS RUDMINAS
Aptiekorius
263 N. 12-th Street
Philadelphia, Pa.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Geriausis, didžiausias ir greičiausias laivas, atlieka tarnybę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.

Į Rotterdamą 8 dienas; į Liepoją — 11d.
\$33.00 III Klaitas \$35.00
\$48.00 II „ „ \$50.00
\$65.00 I „ „ \$75.00

Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
KURSK, rugpj. 31
CZAR, [New] rugpj. 7.
RUSSIA rugpj. 21

Dėl platesnių informacijų kreiptis pas mūsų agentus, arba pas generalinį agentą:

A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Pranešimas.

Pranešu, kad LSS. 87 kp. mėnesiniai susirinkimai bus pirmą mėnesį pakeičyti po pirmą kiekvieno mėn. po num. 545 N. 7-th st., kamps Summit ave., 7:30 val. vak. ant antrų lubų. Sekr. A. Galinis.

Monessen, Pa.

LSS. 166 kp. susirinkimas bus 18 rugpjūčio pas drg. K. Kazlauską, 403 Chenist st. Turim labai svarbų reikalą nuveikti. Atsivėskit naujų draugų. Komitetas.

Prakilnumas, užsiganėdinimas ir ekonomija, tai didžiausias dalykas rūkyje papirosu.

CLIX papirosus rekomenduojame. Rūkytas papirosas, vienas didžiausių pasilinkėminių mūsų šalies vyrų, tai vienas dalykas kuris susiduria su dieninėms išlaidoms mūsų gyvenimo reikmenų, ir todėl reikia apsvastyti ar tas tinkina su ekonomija.

Dabartinis laikas yra daug rūšių papirosų, todėl sunku mūsų žmonėms pasirinkti geriausius, jei tas nėra specialiai pasiloma. Red. tirinėjo visokias rūšis papirosų, kurie iš jų yra geri ir teisingai padirbti ir atrado, kad iš visų garsiančių Clix papirosai yra geriausi, o visiems prieinami, nes 10 tik už 5c. Juos išdirba Liggett ir Myers Tabako kompanija.

Antspauda \$1,25.

Kurios LSS. kuopos dar neturi antspaudos, teiksite atsiųskit pas mane, o aš padarau visokias antspaudas dėl visokių organizacijų: guminės ir metalinės. Reikale rašykite šiuo adresu:

W. J. PETKON,
27 Porter st., Montello, Mass.

7-Čerau ninkų skaitlinė-7

Jau 7-tus metus eina tas „DILGĖLES“, didžiausias laikraštis su raštais ir pavaldais; 7-tus metus žėrauja protus nuo nesuapnuotų li minties gybų, atidaro šimtą vartų į taisybę.

Kiekvienam „Dilg.“ num. yra šie skyčiai: „Ar. žinis, žinis ir pasaulis, li. koresp., li. li. pūdytū; Ka. meka Dilg. Kretė su Ildėg. jū, Redakcijos pastabs, Laikraštinių (ironai); Apysakos, eilės, satyros ir juokai; Laikraštinių ir Spausdininkas, Vietinės naujienos; ir beveik kiekvienam ir kas antram num.: Informacijos biuras (kausimai ir atsak.), Teisų skyrius, Kalbos valymas, Liet. humoras; skyriai mokslinių, motinių ir tėvų, draugių, kooperacijų, teatro ir t. t. Telp didamas geryn „Dilgėles“ jau gavo daug gerų ir kelių geriausių, visų drausonių gerbiamus rašėjus — per tai da labiau kasystis pasigerina. „Dilgėlių“ kalna metams 1 dol. pusel met 60 c: visais šiais. Verta tuojais užsisakyti — nleko nelaukit. Adresuokit:

Baltrusaitis Bros.
2400 5th ave., Pittsburgh, Pa.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS šis paveikslas persto Revoliucijos gimimo momentą; suklyma liandies prieš cariką valdžia. Paveikslas didamas 14X16 colių, prekė su pristatimu 20c., daugiau imantiems ant karto, nuleidžiama 60 procentų. Jį parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplatinti tarp darbininkų klases revoliucijonikas mintis.

• Norintieji turėti šį paveikslą kreiptis į: „Kovos“ Administraciją.

Dovanai Knyga.

Kiekvienam prisijūsimė **Dovanai** pirmą sąsiu- naują gražaus romano parasytą garsaus francūzų raštininko **Emile Zola** „**DARBAS**“. Iš šio romano daugiau pasimokys negu iš kelių mokslinių knygų. Jame aprašoma tikroji mėlė, baisioji kova darbininkų su kapitalistais, parodomos visos darbininkų skurdas ir vargas už darbą, o turčių perkelkimas iš tingniaivimo. Ant galo parodomas aiškiai ir užimančiai kaip patys darbininkai gali perkeisti savo gyvenimą ir rojų, kaip paneiktas ir praeiktas darbas lieka šventu. Prisiųsk 3c persiuntimui, o mės prisijūsimė vieją sąsiu- dovantai.

J. ILGAUDAS, 1613 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

ADRESAI

L. S. S. kuopų viršininkų

Sekretoriai kuopų, kurių adreai netaisinti, pagarsinti, arba visai nūr, lai tuoj atsiųskite pas Sekretorių.

- 1 kuopa, Philadelphia, Pa. A. Abramavičius 1515 E. Moyamensing ave
- 2 kp. Scranton, Pa. P. Pėstinikas 1625 Church ave
- 3 k. Cleveland, Ohio. V. Bukauskas, 1294 St. Clair ave. NE
- 4 kp. Chicago, Ill. A. Mikėkaičius 2950 Union ave
- 5 kp. New Britain, Conn. St. Kriaučiūnas 54 Lafayette st.
- 6 kp. Pittsburgh, Pa. John Kazlauskas, 2308 5th Ave.
- 7 kp. Rochester, N. Y. A. K. Baltrunas 683 Hudson ave
- 9 kp. Wilkes Barre, Pa. W. J. Tabaras 457 New Grant st
- 10 kp. Mt. Carmel, Pa. J. Akeleitis 404 E 6th st
- 11 kp. Newark, N. J. M. T. Zolynas 423 Walnut st
- 13 kp. Taylorville, Ill. P. Svėdas 811 E. Park st
- 14 kp. Baltimore, Md. E. Matulauskas 112 N Greene st
- 15 kp. Minersville, Pa. J. Ramanauskas Box 163
- 17 kp. Brookton, Mass. M. Baronas Box 105
- 18 kp. Collinsville, Ill. A. M. Metilionis 410 So. Clinton st
- 19 kp. Brooklyn, N. Y. J. Bekampis 120 Grand St.
- 21 kp. Herrin, Ill. P. Raudonaitis Box 296
- 22 kp. Chicago, Ill. J. Jankauskas 1323 N. Wood st.
- 23 kp. Spring Valley, Ill. Pr. Shtinkus Box 463
- 24 kp. Plymouth, Pa. M. Zalietas 210 E. River st
- 26 kp. Westville, Ill. J. Kvakišas Box 226
- 28 kp. Shenandoah, Pa. L. S. Kupčinskis 217 E. Centro str
- 29 kp. Springfield, Ill. J. Kacergius 1711 E Matheny Ave
- 30 kp. Yonkers, N. Y. F. Navikas 131 Riverdale Ave.
- 31 kp. So. Bethlehem, Pa. P. Berukėtis, 4434 Apple st
- 32 kp. Pittston, Pa. J. Varsagiris 9 William st.
- 33 kp. Binghamton, N. Y. S. Jasulionis 285 Clinton st.
- 34 kp. Waterbury, Conn. P. Motiečius 775 Bank st.
- 36 kp. Bayonne, N. J. A. Lukaitis, 75 E. 22nd St.
- 37 kp. Chicago, Ill. St. Strazdas 2030 Canalport ave.
- 38 kp. Bristol, Conn. A. Šikaitis 49 Meadow st
- 39 kp. Los Angeles, Cal. D. Dėvė 224 E. 62nd st
- 40 kp. Worcester, Mass. P. Paltanavičius 120 Millbury st.
- 41 kp. Bridgeport, Conn. J. A. Jankauskas 401 Main st
- 42 kp. Easton, Pa. F. Laurin 1019 Elm st
- 44 kp. St. Louis, Mo. E. J. Daujotas 3938 Lincoln st
- 45 kp. Passaic, N. J. P. Dankevičius 82 Van Buren st
- 46 kp. Mahanoy City, Pa. J. Vitkusnas, Box 172
- 48 kp. Pana, Ill. J. Džibattis, 608 W. 2nd St
- 49 kp. Hartford, Conn. S. Ketchin, 30 So. Hudson st
- 50 kp. McKees Rocks, Pa. P. Samuilonis Box 63
- 51 kp. Grand Rapids, Mich. J. Stankus 559 Fremont st

- 52 kp. New York, N. Y. A. Fotcaška 97 Grand st, Brooklyn, N.Y
- 53 kp. St. Clair, Pa. J. Mikėkunas Box 216
- 55 kp. Allegheny, Pa. J. Mazūkas 1387 Carson st
- 56 kp. Youngstown, Ohio. D. Lekavičius 424 E. Federal st
- 57 kp. Wilmerding, Pa. P. J. Macdonis 183 Middle av
- 58 kp. Kenosha, Wis. J. Kuzminska 1070 Pearl st
- 59 kp. Jersey City, N. J. A. Pstumsis 242 Waine st
- 60 kp. So. Boston, Mass. N. Januska 242 Broadway
- 61 kp. W. Lynn, Mass. St. Zales 20 Morris st
- 64 kp. Lawrence, Mass. P. Strazdas 95 Oak st
- 65 kp. Paterson, N. J. T. Sarapas 33 Franklin st
- 67 kp. Brighton, Mass. A. Lakauskas 22 Clarenceon st
- 68 kp. Chester, Pa. A. Krollus 722 E. 3th st
- 69 kp. Shaft, Pa. K. Stankevičius Box 31
- 71 kp. Cambridge, Mass. J. Plokstys 20 School st
- 78 kp. Exeter Boro, Pa. J. Greblikas 109 Valley av.
- 80 kp. Hazleton, Pa. J. Kirtiklis 113 Wyoming st
- 81 kp. Chicago, Ill. K. Šeštokas 1607 N. Ashland ave
- 83 kp. So. Brooklyn, N. Y. J. Welis 219 Sands st
- 84 kp. Montreal, Canada. P. Gricius Box 91 Station D
- 86 kp. Stoughton, Mass. J. Stankus Box 99
- 87 kp. East St. Louis, Ill. J. N. Simanaukas 452 Collinsville ave
- 88 kp. Homestead, Pa. K. Kašeta Box 191
- 89 kp. Gardner, Mass. D. J. Klinga 49 Limerick st
- 90 kp. Rhone, Pa. A. Juškauskas Box 63
- 91 kp. Edwardsville, Pa. Juozas Vaitulionis, 37 Morgan ave
- 95 kp. Ashley, Pa. P. Sinekvičius 23 Cafrey st Wilkes Barre, Pa
- 100 kp. Duquesne, Pa. S. Balčiūnas 201 N 4th st
- 104 kp. Clinton, Ind. ?
- 105 kp. Lewiston, Me. K. Vilaniškis Box 36
- 106 kp. Maryville, Ill. V. Katilus, Box 121
- 108 kp. Carnegie, Pa. P. Gataveckas 240 Magazine st
- 112 kp. Pierre, Ill. Pr. Shtinkus P. O
- 113 kp. Burlington, N. J. F. Dagis Box 37.
- 114 kp. Athol, Mass. M. Vasiliuskas Box 35
- 115 kp. Du Bois, Pa. J. Linkvičius 25 Ridge st
- 116 kp. Detroit, Mich. J. Martinkėvičius 2492 W Fort st
- 117 kp. East Pittsburg, Pa. J. M. Finaslov 649 Braddock ave NE
- 119 kp. Milwaukee, Wis. ?
- 120 kp. Valparaiso, Ind. C. J. Majauskas 552 Locust st
- 123 Aurora, Ill. M. Paulauskas, 150 N. Broadway
- 124 kp. Racine, Wis. M. Stelmokas 313 Prospect st
- 125 kp. Waukegan, Ill. M. J. Šobtkas 1333 So. Park ave
- 128 kp. Cherry, Ill. B. Zolynas Box 206
- 129 kp. Bridgewater, Mass. A. Baginas Box 238

178 9.40
179 13.20
180 2.80

so \$957.65

E. Rake
A. J. Bak-
1.70; J.
K. Kregž-
essel po
nis 28c.
Viso 38.46

oką 4.00,
per Gu-
kas, J.
th. Poli-
J. Jan-
L. R. Al-
elis, A.
D; LSS.
25; per
per Sta-
er Vilt-
ker, J.
tkus, A.
B. Gau-
Mordus,
D. A. 40
Viso 118.89

alniaus-
0. Pa-
Viso 51.58

Viso 8.00

pagal
Viso 222.63

.....469.52
.....\$957.65
.....38.46
.....118.89
.....51.58
.....41.87
.....111.02
.....8.00
.....1.00
.....222.63
.....152.62
.....2173.84

pauda
30 860.8

so 119.09

s kon-
kons-
išo 77.03

i (V.
i Ko-
nari-
jimai
imas
ustu-
svė-
ams)
rklės
aisy-
78c,
110.10

lėiui
(Ig.)
556.50

o 10.51

...860.82
...556.50
...119.09
...77.03
...110.10
...10.51
...20.65
...11.45
...15.18
...1771.38
...173.84
...771.33
...402.51

1. 2.64
11.59

177.50
...50.00
...127.50

as.
a
s

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas istikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalys ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonketę. Platūs nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiūrėk ant Inkaro ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Filės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Vienatinė Lietuvių Unijos Spaustuvė

Su organizotais unijistais darbininkais, kuri turi pilną teisę vartoti ant spaudinių Unijos žymę arba (Union Label) raižinį per visas Unijas ir Amer. Fed. of Labor. Draugai darbininkai unijistai remkite savuosius ir reikalaukite spaudos darbus su Unijos žyme ir su šiuo mūsų numeriu. 437. Mūsų spaudiname viską, nuo mofiansio iki didžiausio. Jauje nori gauti gražų teisingą spaudos darbą, pavesk jį mums.

J. Ilgaudo Spaustuvė
1613 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Amerikos kalendorius.

Išleido
J. ILGAUDAS.

Labai puikiai padarytas, knygos formate, su gražiais paveikslais ir žingėdžiais straipsniais. Todėl patariame kiekvienam sąjungiečiui turėti savo namuose tą kalendorių.

KAINA..... 25c.

Gaunamas «Kovos» Administr. 1815 Moya. ave., Philadelphia, Pa.

«Kovos» Redaktorius
K. Vidikas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Literatūris Komitetas
J. Ilgaudas,
1841 So. Halsted st., Chicago, Ill.
F. J. Bagočius,
28 Broadway., So. Boston, Mass.
S. Strazdas,
2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

«Kovos» Administratorius
A. Zymontas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Rev. ir Kank. Šelpimo Komitetas
Pirmininkas J. Šaltis,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius J. Bulota,
523 W. Barre st., Baltimore, Md.
Iždininkas J. Ramanauskas
Box 163, Minersville, Pa.

I. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmano pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Skaitykite ir užsirašykite vienatinį Rusų Socialistų savaitinį laikraštį Amerikoje

Novy Mir

(Naujas Sviestas)

Prenumerata metams \$1,
„ Kanadoj \$1,50

Pav. num. Amer. 2c. Kanadoj 3c. Adresas:
«NOVY MIR»
242 Broome st., New York.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susitikoti rusiškai ir lenkiškai.

PARDUODU LAIVAKORTES
ir siūnau pinigus. Atlieku visokius spaudos darbus. Užrašan lietuviškus laikraščius. Turiu agenturą spausdinti nuo bgn. Ie. Priimu pinigus taupinimui.

P.M.KAITIS
narys 81 kp. L.S.S. ir 15-os wardos Soc. Partijos
1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

BUK MANDAGUS!
nusiiprk

ENKETA

arba

Talsyklės, kurių kiekvienas turi prisilalkyti apsiėjime su kitais. Ten rasit suvirė 300 pamokinių gražaus pasielgimo del visų, visokiuose atvejuose. Kaina 25c. (eg)

Mary M. Rice-Herman,
112 E. 19-th st., New York, N. Y.

L.S.S. rajonų sekretorių antrašai.

I. J. A. Žukauskas 77 Drayer st. Waterbury, Conn.
II. A. J. Nerle 166 Spruce Alley, Philadelphia, N. J.
III. J. Brazauskas 2400 Fifth Ave. Pittsburg, Pa.
IV. M. J. Iškanskas 146 Morris st. Jersey City, N. J.
V. A. Stanliškis 39 E Centre st. Shenandoah, Pa.
VI. J. Undzius 242 Broadway So Boston, Mass.
VII. M. J. Bučinskas 5 Murphy st. Binghamton, N. Y.
VIII. M. M. Juska 2836 So Oakley Ave. Chicago, Ill.

Veik. Komiteto narių antrašai.

I Rajono.
J. V. Stalloraitis 74 Cherry st Wallingford, Conn.
II Rajono.
F. Laurin, 1019 Elm st. Easton, Pa.
J. Galgalas 4750 Cambridge st Philadelphia, Pa.
III Rajono.
J. Baltušis Box 723 New Kensington, Pa.
F. K. Vabalas Box 164 New Kensington, Pa.
IV Rajono.
J. K. Gillis 82 Van Buren st. Passaic, N. J.
J. Sakys 154-6 Grand st Brooklyn, N. Y.
V Rajono.
J. Grudzinskis 908 W Coal st Shenandoah, Pa.
L. Kupčinskis 217 E Centre st. „ „ „
VI Rajono.
M. Micheilonienė, 28 Broadway, So Boston, Mass.
VII Rajono.
A. Valinčius 9 William st Pittston, Pa.
VIII Rajono.
A. Kvederas 1811 S Halsted st Chicago, Ill.
P. Galakis 1816 N Wood st „ „ „
P. M. Kaitis 1607 N Ashland Ave „ „ „
IX Rajono.
F. Druchas Box 476 Gary, Ind.

DIDIS GYDYTOJAS
DR. IGNOTAS STANKUS, M. D.
VIENATINIS TIKRAS LIETUVIS
DAKTARAS PHILADELPHIJOJE.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišaukusiems iš tolaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištyria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi didelę medikališką praktiką, kaip tai: pabaigęs Medikaliską, Universitetą, buvo miestav daktaru meste Indianapolis, Ind. Ir baigęs mokslus didžioje mokykloje THE NEW YORK POST GRADUATE MEDICAL SCHOOL and HOSPITAL. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektrikos priemonėmis.

PASARGA. Neklausykite to žydbarnių humbugo Medical Clinic, katras sako, kad su X-ray jokios ligos negalima surasti. Aš su pagalba X-ray surandu pasekmingai šias ligas: Augančius akmenis tulžyje ir kepenyse (gall-stones), akmenis augančius inkstuose (Nephrolithiasis), akmenis augančius puseje, ronas skilvyje (gastric ulcers), išnarintus kaulų narius, sulaužytus kaulus, ir t. t. Apsisaugokite ju to naudos daktariškos knygos, nes ją ne daktaras rašė, bet žydbarniai, kurie tarnavo pas New Yorko šarlatanus Collins ir Ferdele Hartman. Sulig sukūsimos į turmą New Yorko šarlatanų, jų tarnai, žydbarniai, atsiroglino čionai, užaldėjo tą humbugo Medical Clinic, katras jokios ligos negalį surasti su X-ray. Apsisaugokite ju visokiu laišku ir knygu, nes ant jų nėra pasirašiusio daktaro, o kas bijo savo vardą pasirašyti, tai ten yra apgavystė.

Turiu šimtus padėkavonių. Kelias čionai talpinu:

Aš Juozapas Svilba, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa., daug daktaru atkankiau, o bel vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignatas Stankus su pagalba X-ray mane išgydė. Ištaru širdingai ačiū.

Petrus Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano motoris ligal sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skreplavimą, skaudėjimą paširdžiui ir krūtinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktara Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasulintimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už gerą gyduolę. Dieve duok jam ilgą amžinį, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

Is Brooklyn, N. Y., 38 So 2nd St. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbrimo veido, silkinimo plaukų, greito svorio pokyčio ir išgačio. Julė Dailidienė. Tos padėkavonės yra įdėtos su paveiklimu pačiui pacientui.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso { Nuo 9 iki 1 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Subatomis nuo 10 valandos ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 1 iki 4 val. po pietu.

Kiekvienas Sąjungietis turėtų tēmyti į Sąjungos abelonus reikalus ir rūpintis apie savo organizacijos gerovę. Juo daugiau Sąjungiečiai rūpinsis savo organizacijos reikalais, tuo organizacija labiau ir labiau bujos ir atneš daugiau naudos platesniai visuomenės daliai. Užtat reikia atsakančiai susipažinti su organizacijos pamatinėmis talsyklėmis. Tam tikslui ::

Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje
Išleido savo

Konstitucija
(Istatus)

Kurią, prigulinti prie L.S.S. Sąjungos turėtų perskaityti **Kaina kuopoms — 5c., pavieniams — 7c.** Tai gi Draugai, kas da neturite konstitucijos malonėkite tuojau pareikalauti iš «Kovos» Administracijos sykiu prisiusdami ir minėtą užmokestį. Lauksime užsakymų. Visuomet adresuokite: :: :: ::

«K O V A»
1815 E. Moyamensing ave., - - Philadelphia, Pa.

Dabar tik išėjo iš spaudos sceniškas, revoliucioniškas veikalas — drama vienoje veikmėje:

«Penktas Prisakymas»

Parašyta žinomo mūsų rašytojo dramaturgo **Br. Vargšo**

Dalyvauja tame veikalė 7 ypatos; lošti lengvas, **Knygutes kaina 10c.**

Todėl L.S.S. kuopos kuriuos turi sykiu] ir teatrališkus ratelius ir teatrališkos draugijos, lai tuojau rengiasi lošti šią naują dramą «Penktas Prisakymas»; tikriname, kad šis veikalas užga-nėdins kiekvieną revoliucioniškos minties žmogų ir suteiks daugiau energijos tolesniam veikimui revoliucioniškame darbe.

«Penktas Prisakymas» gaunamas tik

«Kovos» Administracijoj:
1815 E. Moyamensing ave, Phila, Pa.

«LAISVĖ»

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariškai-Moksliskos LAIKRAŠTIS

Eina du sykiu savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis «LAISVĖ» didelio formato, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikrausių žinių. «LAISVĖS» prenumerata Suvienytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Užrubežiuose—metams 3 dol., pusmečiui—\$1.50.

Ant pažūrėjimo siunčiam vieną numerį DYKAI!

Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:

«LAISVĖ» 242 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Platinti «Kova» - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas, prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Amerikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaudžiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, idėališko ir daug pasišventimo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais budais. Bet parankiausiai yra — platinant «K O V A». Dabar, kuomet «K O V A» — drąsiai galima sakyti — pilnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki proga. Pagal nutarimą P. K. to, «KOVOS» administracija išleido tam tikras Prenumeratos Kortas. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1,00, o už tai gaunama penktas kortas. Tokiu budu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą «KOVA» siunčiama šešias savaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų cocialistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir mes negalime panašiai daryti? Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti.

Draugai! Nuoširdžiai kviečia Jus «KOVOS» administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti Prenumeratos Kortas ir progai pasitaikius, parduavinėti ir platinti «KOVA», o sykiu ir socializmo idėją.

«KOVA», 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Jau gatavas ir gaunamas

Kalendorius Amerikos Lietuvių 1912m.
Sutaisė
J. ILGAUDAS

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G. J. Leveskio rel.); Namias Higiena (M. Jurgelionienės rel.); Iš sveikatos srities (Dr. A. L. Jukos); Šimeti-nės «Aušros» sukaktuvės; Ediso no gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milvanke's socialistai (ilustruotas); Pirmoji Gegužė; Nuo ko pačina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (liet. ir angliškai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakutės; Įvairūs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šiaip įvairūs raštai ir naudingos žinios. Puikiai ilustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinimų. Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių; į 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.
Kas prisius 25c, tam pridėsimė gražų kišeninį kalendorių DOVANĄ.

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 3, Chicago, Ill.